

ALINGSÅS
VISION
2019

boende · arbete · lärande

**Kommunbudget
2011**

**Verksamhetsplan
2012-2013**

**INVESTERINGSPLAN
2011-2015**

*Fastställd av kommunfullmäktige
2010-11-17, § 185*

ALINGSÅS

www.alingsås.se

Innehåll

Inledning	3
Kommunövergripande	
Resultatbudget	8
Finansieringsbudget	8
Balansbudget	9
Sammanställning av driftbudget	10
Sammanställning av Investeringsplan	11
Vision 2019	12
Övergripande mål för ett hållbart Alingsås	12
Huvudstrategier	12
Övergripande mål för kommunens interna resurser	13
Skattefinansierad verksamhet	
Vård- och äldreomsorgsnämnd	14
Socialnämnd	20
Utbildningsnämnd	26
Barn- och ungdomsnämnd	34
Kultur- och fritidsnämnd	40
Miljöskyddsnämnd	47
Samhällsbyggnadsnämnd	51
Kommunstyrelse	54
Överförmyndarnämnd	58
Teknisk förvaltning	62
Avgiftsfinansierad verksamhet	71
Avfall	72
Va-verk	78
Finansiering	83

Inledning

Riktlinjer för budgetarbetet

Den 23 juni 2010, § 155, beslutade Kommunstyrelsen om budgetramar för perioden 2011 till 2013. Som underlag för ramarna låg följande:

- ✓ Bokslut 2009
- ✓ Budget 2010 med verksamhetsplan 2011-2012
- ✓ Dittills kända förhållanden som inkommit från nämnderna
- ✓ Juni månads skatteprognos

Ramarna innehöll förslag till övergripande mål, fördelat under punkterna: Programförklaring, (Huvudstrategier) samt kommunens interna resurser. Varje ansvarsenhet erhöll verksamhetens huvudsakliga syfte, ett eller flera inriktningsmål samt ekonomiska ramar för drift respektive investeringar att lägga sitt budgetförslag inom.

Ekonomisk översikt

Resultatbudget – balanskrav

Enligt kommunallagens 8 kapitel, § 4-5 fastslås att budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna (balanskravet). Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna skall det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet återställas senast efter tre år. Balanskravet skall emellertid betraktas som en miniminivå. Vägledande bör istället kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning vara. För att inte oförutsedda händelser skall tvinga fram besparingar i ordinarie verksamhet och den planerade investeringsvolymen skall klaras av utan att låneskulden ökar behöver Alingsås kommun ett årligt resultat som är betydligt högre än noll.

Den budgeterade förändringen av det egna kapitalet uppgår till +44 mnkr för år 2011. För 2012 och 2013 planeras ett positivt resultat på +64 mnkr respektive +63 mnkr. Den del av balanskravet som gäller budgeten är således uppfyllt under perioden. Det prognostiserade justerade resultatet för år 2010 är +81 mnkr, vilket är 39 mnkr högre än budgeterat.

Finansieringsbudget - god ekonomisk hushållning

Finansieringsbudgeten visar likvidflödet. För planeringsperioden 2011 - 2013 sker ingen förändring av likvidflödet.

En indikation på god ekonomisk hushållning är när resultatet räcker för att finansiera årets investeringar. Det budgeterade resultatet för treårsperioden räcker inte för att finansiera de planerade investeringarna. För 2011 måste kommunen därför minska sina långsiktiga fordringar på Fabs med 41 mnkr. För 2012 och 2013 måste aktuell fordran minska med ytterligare 7 mnkr respektive 8 mnkr.

Balansbudget – pensionsskuld och soliditet

Drift- och investeringsbudgetens effekt på tillgångar, skulder och eget kapital framgår av balansbudgeten. Anläggningstillgångarna ökar under planperioden eftersom investeringarna överstiger avskrivningarna.

Raden avsättningar på skuldsidan består till största del av avsättningar gjorda för att mildra effekten av när ansvarsförbindelsen skall börja betalas ut samt av pensionsskuld intjänad från och med 1 januari 1998. Den individuella delen, dvs den del av pensionsavsättningen som den anställde själv får placera, utbetalas året efter intjänandet och återfinns som en del av raden kortfristiga skulder.

Soliditeten, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital, ökar något under planperioden.

Ekonomiska förutsättningar

Beräkningen av skatteintäkter och generella statsbidrag är helt baserad på den prognos som lämnades av Svenska kommunförbundet den 29 september 2010 (Cirkulär 10:60). Denna prognos visar en ökning med ca 17 mnkr jämfört med den juni-prognos som låg till underlag för ramarna.

Utdebiteringen uppgår till 21:79 kronor per skattekrona, vilket är oförändrat jämfört med 2010. Inga förändringar av utdebiteringen planeras under perioden.

Kommunbudgetens utformning

Kommunens ledningsfilosofi anger en strävan att föra ut ansvar och befogenheter i organisationen. Ett naturligt styrmedel i filosofin är målstyrning och ekonomiska ramar. I Kommunal styrmodell för Alingsås, beslutad av kommunfullmäktige 24 november 2004, § 148, finns detta mer utförligt beskrivet.

Kommunbudgeten är uppdelat i två huvuddelar där den första innehåller kommunens vision med de övergripande målen. Den första delen innehåller också ekonomiska sammanställningar i form av finansiella rapporter, driftbudget samt investeringsplan. I den andra delen presenteras varje enskild ansvarsenhet utifrån de rubriker som anges i den reviderade styrmodellen.

Reviderad styrmodell – en hjälp för läsaren

Kommunfullmäktige antog den 24 november 2004, § 148, en reviderad styrmodell. Kommunbudgeten innehåller en beskrivning av respektive ansvarsenhet utifrån de sex huvudrubriker som anges i styrmodellen:

1. *Verksamhetens huvudsakliga syfte*, som innebär en kortfattad, framtidsinriktad beskrivning av nämndens verksamhetsidé.
2. *Nuvarande verksamhet inklusive styrtal* som i sin tur kan delas upp i *pågående verksamheter* och *pågående verksamhetsförändringar*. Beskrivningen svarar på frågorna "vad?" och "hur?" Styrtal används som utgångspunkt för beskrivningen.
3. *Inriktningsmål*. Enligt den reviderade styrmodellen skall inriktningsmålet ge uttryck för en politiskt prioriterad förändring utan krav på precisering i tid, mängd eller kvalitet. Inriktningsmålen skall också vara avstämde mot de övergripande målen.
4. *Driftbudget för år 1, ekonomisk ram för år 2 och ekonomisk plan för år 3* presenteras i form av en resultatbudget, där kommunbidraget utgör enhetens driftanslag.
5. *Verksamhetsförändringar*: en beskrivning av vilka verksamhetsförändringar som blir nödvändiga för att tilldelad ram skall kunna hållas samt en beskrivning av konsekvenserna av dessa förändringar. Här beskrivs också övriga förändringar av större vikt.
6. *Investeringsbudget för år 1 och investeringsplan för år 2 – 5*

En framtidsutblick

Kommunernas ekonomi

Källa: Ekonomirapporten. Om kommunernas och landstingens ekonomi – maj 2010 (SKL)

Lågkonjunkturen slog till med full kraft under fjärde kvartalet 2008 och prognoserna för skatteunderlagets utveckling föll därefter dramatiskt. För kommunerna kom detta som en kalldusch. Flera kommuner rev upp budgeten för 2009 och arbetade in extra besparingar under löpande budgetår. Krismedvetandet i kommunerna var synnerligen högt. Utsikterna inför 2010 var också mycket dystra innan regeringen i Budgetpropositionen utlovade ytterligare konjunkturstöd utöver det som aviserats i vårbudgeten. Konjunkturstödet fick dock inte effekten att kommunerna minskade på sparkraven i någon större omfattning eftersom de måste anpassa verksamheten utifrån de långsiktiga förutsättningarna, som i praktiken inte hade förändrats. Den ökande arbetslösheten och regelförändringar inom sjuk- och arbetsmarknadsområdet innebar också att kostnaderna för försörjningsstödet började skena i många kommuner. De befارade underskotten kunde dock i de flesta kommuner undvikas när förutsättningarna successivt förbättrades under året. Skatteunderlagsprognoserna reviderades upp mot slutet av året, personalkostnaderna blev betydligt lägre till följd av en premiebefrielse från afa försäkring och Sveriges Kommuner och Landsting beslutade om en engångsutbetalning på cirka 500 miljoner kronor till kommunerna. Sammantaget redovisade kommunerna ett av de bästa resultaten någonsin.

År 2011 är de ekonomiska förutsättningarna betydligt sämre. De generella bidragen minskar med 8,4 miljarder kronor jämfört med 2010 och skatteunderlagstillväxten har ännu inte riktigt tagit fart. I allmänhet undviker därför kommunerna ramökningar till verksamheten under 2010 som man riskerar att få dra tillbaka under 2011. Vår bedömning är därför att kommunerna generellt är ganska försiktiga i år, men också att många kommuner använder den tillfälliga ökningen av statsbidragen till engångssatsningar såsom extra fastighetsunderhåll för att undvika kostnadsökningar som riskerar att permanentas. De tillfälliga stöden innebär dock ett visst andrum för att genomföra nödvändiga omställningar och det ger kommunerna möjligheter att satsa både på kvalitetshöjande åtgärder och på besparingar som ger full effekt 2011. Vår bedömning är att kommunernas kostnader sammantaget ökar med 1 procent i år räknat i fasta priser, vilket är i linje med den bild som kommunerna ger i den enkät som besvarats inför denna rapport. År 2011 räknar vi med oförändrade kostnader. Inledningen av årets arbete med 2011 års budget har präglats av stor osäkerhet. Inte minst mot bakgrund av att det är valår fanns förhoppningar om nya resurstillskott i vårpropositionen. Valet innebär att nästa års förutsättningar trots beskeden i Vårpropositionen fortfarande är mer osäkra än vanligt. Dessutom finns det olika bilder av konjunkturuppgångens effekt på kommunernas ekonomi.

SKL:s prognos 2011 med kalkylår 2012-2015

Vår prognos innebär en mycket kraftig resultatförsämring nästa år. Den innebär sammantaget att resultatet inte når den nivå som brukar förknippas med god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att kommunernas finansiella målsättningar kommer att sänkas med nuvarande förutsättningar. När intäkterna minskar så kraftigt som 2011 får kommunerna svårt att klara motsvarande anpassning av verksamhetens kostnader. Det förefaller också rimligt att fördela anpassningen på fler år mot bakgrund av den osäkerhet om de ekonomiska förutsättningarna som råder såväl för nästa år som på lite längre sikt. Men det är sannolikt att flera kommuner kommer att få svårt att uppnå balanskravet 2011 och kommer att överväga skattehöjningar om inte de förutsättningar som prognosen bygger på förbättras.

För 2012–2015 görs ingen prognos utan beräkningarna ska ses som en kalkyl utifrån vissa givna förutsättningar. Vi antar att kostnaderna utvecklas i samma takt som den historiska trenden, det vill säga med den demografiska utvecklingen plus 1 procent. Beräkningarna visar att resultaten försämras kraftigt om kostnaderna ökar i "normal" takt. Trots en bra selsättnings- och skatteunderlagsutveckling är en sådan kostnadsutveckling inte förenlig med slopat konjunkturstöd och nominellt oförändrade statsbidrag. För att närma sig resultat-

nivåer som kan betraktas som god ekonomisk hushållning, plus 2 procent, skulle det krävas en betydligt svagare kostnadsutveckling eller höjda skatter. Om resultatet ska klaras med en mer återhållsam kostnadsutveckling finns knappt något utrymme alls för kostnadsökningar under åren 2012–2015. Kostnaderna skulle till och med behöva öka något mindre än den demografiska behovsutvecklingen under dessa år. Inget av alternativen kraftiga skattehöjningar eller i stort sett oförändrad kostnadsvolym under en så lång period som fem år är särskilt realistiska.

Befolkningsutveckling i Alingsås

I vision 2019 sätts målet 42 000 invånare för år 2019. Nedan visas den målprognos som gäller och som nämnderna skall planera verksamheten efter. Prognosen visar en jämn befolkningsökning men även om kommunen har en jämn befolkningsökning framöver så finns det variationer inom de olika åldersintervallen. Ökat antal invånare innebär ökade skatteintäkter men ställer också större krav på de kommunala verksamheterna.

Folkmängd fördelat på ålderskategorier

Ar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totalt	37 515	37 870	38 330	38 790	39 245	39 705	40 165	40 625	41 080	41 540	42 000
0-5	2 776	2 835	2 910	2 935	3 000	3 025	3 075	3 120	3 170	3 215	3 260
6-15	4 218	4 235	4 255	4 395	4 500	4 685	4 845	4 970	5 120	5 280	5 395
16-18	1 641	1 605	1 570	1 465	1 410	1 310	1 285	1 310	1 345	1 365	1 395
19-64	21 729	21 785	21 950	22 105	22 175	22 290	22 340	22 395	22 405	22 455	22 560
65-79	5 051	5 280	5 525	5 755	6 030	6 255	6 460	6 655	6 840	6 980	7 075
80-w	2 100	2 125	2 120	2 130	2 130	2 140	2 155	2 175	2 205	2 245	2 315

Bebyggelse

Källa: Bostadsprogram 2011-2013, antaget av KS den 31 maj 2010, § 147.

I takt med att befolkningen har ökat har också bostadsbyggandet blivit allt mer omfattande. Det finns ett generellt behov av små och billiga hyresrätter, som kan tillfredsställa bostadsbehovet för många äldre och singelhushåll. Förhoppningsvis kan små och billiga hyresrätter även möjliggöra för fler ungdomar att stanna kvar i Alingsås. Det råder även brist på billiga småhus, stora hyresrätter samt bostäder med hög tillgänglighet. Olika former av markbostäder behövs för att gruppen barnfamiljer ska kunna växa enligt målprognosen. Bostäder bör byggas i goda kollektivtrafiklägen. Då gruppen äldre bedöms växa relativt kraftigt behövs även satsningar på särskilda bostäder för äldre. Kommunens främsta ambition inom bostadsplaneringen har varit att öka bostadsförsörjningen. Under visionperiodens kommande fem år förväntas det byggas runt 1000 nya bostäder i kommunen. För närvarande, dvs under 2010, förväntas byggnation av drygt 200 bostäder påbörjas.

Den planerade bostadsproduktionen i bostadsprogrammet för 2011-2013 är totalt cirka 700 bostäder, fördelat över tre år. Detta innebär i genomsnitt runt 230 bostäder per år. Fördelningen av småhus och flerbostadshus över treårsperioden är jämn. Det betyder att andelen småhus ökar mot tidigare år vilket överensstämmer med barnfamiljers behov. Fördelningen av hyresrätter och bostadsrätter bland lägenheterna i flerbostadshus är mer osäker, men under kommande tre år bedöms byggnation av ca 150 hyresrätter och 200 bostadsrätter påbörjas. Det är en jämnare fördelning än tidigare år. Kommunen kommer att lägga särskild vikt vid projekt som motsvarar behovet av hyresrätter och bostäder för unga. För att skapa fler boendeanternativ utpekas i bostadsprogrammet områden där kommunen prioriterar att tryggt boende för äldre ingår i bostadsprojektet. Med tryggt boende för äldre menas seniorboende eller trygghetsboende.

Det största utbyggnadsområdet är Stadsskogen där uppskattas området kunna rymma upp mot 1000 bostäder i olika upplåtelseformer. Andra större utbyggnadsområden är bland annat kvarteret Kämpen med cirka 35 lägenheter, kvarteret Ljuset där ca 60 lägenheter kan skapas, Kv. Hasseln - förtätning i stadsdelen Sörhaga med ca 35 bostäder, Klinten där sammanlagt 20 tomter kan förmedlas.

Kommunbudget 2011

Resultatbudget (mnkr)	Bokslut 2009	Prognos 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter - kostnader*	-1 579	-1 670	-1 712	-1 746	-1 811
Avskrivningar	-39	-42	-45	-47	-49
Verksamhetens nettokostnader	-1 618	-1 712	-1 757	-1 793	-1 860
Skatteintäkter	1 376	1 408	1 452	1 509	1 575
Generella statsbidrag och utjämning	318	363	329	329	330
Finansnetto	25	22	20	19	18
Resultat före extraordinära poster	101	81	44	64	63
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Årets resultat	101	81	44	64	63
Årets resultat, exklusive fastighetsförsäljn.	96	72	31	41	53
*Fördelat till verksamheterna netto	1 606	1 703	1 753	1 787	1 856
Pensionskostnader som ej täcks av KP	8	24	27	32	35
Avgår finansiell del av pensioner	-4	-1	-2	-3	-4
Avgår kapitalkostnader	-51	-56	-66	-71	-76
Avsättning pensionsfond	20	0	0	0	0
Summa	1 579	1 670	1 712	1 746	1 811

Finansieringsbudget (mnkr)	Bokslut 2009	Prognos 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	101	81	44	64	63
Justering för av- och nedskrivningar	26	42	45	47	49
Justering för gjorda avsättningar	23	-4	1	1	1
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	9	9	8	10	9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	158	128	98	122	122
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-40	4	4	21	0
Ökning/minskning förråd och varulager	-2	-27	-14	11	15
Ökning/minskning kortfristiga skulder	117	0	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	233	106	87	154	137
Investeringsverksamheten					
Investering i anläggningstillgångar	-63	-123	-114	-140	-141
Försäljning av anläggningstillgångar	13	1	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-50	-122	-114	-140	-141
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	-4	0	0	0	0
Amortering av skuld	2	0	0	0	0
Utbetalning av nya och garantipensioner	-4	-3	-3	-4	-4
Minskning av långfristiga fordringar	296	0	41	7	8
Ökning långfristiga fordringar	-344	-18	-11	-17	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-53	-21	27	-14	4
Årets kassaflöde	130	-37	0	0	0

Kommunbudget 2011

Balansbudget (mnkr)	Bokslut 2009	Prognos 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	1 114	1 212	1 251	1 354	1 439
Omsättningstillgångar	605	591	600	568	551
Summa tillgångar	1 719	1 803	1 851	1 922	1 990
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	1 092	1 173	1 217	1 281	1 344
Avsättningar	162	164	169	176	181
Långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Kortfristiga skulder	465	465	465	465	465
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 719	1 803	1 851	1 922	1 990
 Soliditet	 63,5%	 65,1%	 65,7%	 66,7%	 67,5%

Sammanställning av driftbudget 2011, Ram 2012 och plan 2013

Belopp i tkr	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Vård- och äldreomsorgsnämnd				
Kommunbidrag	390 471	406 370	415 780	426 110
Förändring av eget kapital	0	0	0	0
Socialnämnd				
Kommunbidrag	317 989	331 380	339 070	347 500
Förändring av eget kapital	0	-1 425	-413	0
Utbildningsnämnd				
Kommunbidrag	174 457	164 760	167 500	171 670
Förändring av eget kapital	500	500	0	0
Barn- och ungdomsnämnd				
Kommunbidrag	576 280	582 030	603 060	625 480
Förändring av eget kapital	0	-8 200	0	0
Kultur- och fritidsnämnd				
Kommunbidrag	52 464	50 750	58 400	59 850
Förändring av eget kapital	0	0	0	0
Miljöskyddsnämnd				
Kommunbidrag	8 250	7 990	8 170	8 380
Förändring av eget kapital	0	0	0	0
Byggnadsnämnd				
Kommunbidrag	6 590	0	0	0
Förändring av eget kapital	-710	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnd				
Kommunbidrag		12 720	12 930	12 880
Förändring av eget kapital		9 225	20 065	6 920
Kommunstyrelse				
Kommunbidrag	120 515	141 030	145 020	150 870
Förändring av eget kapital	3 426	0	0	0
Överförmyndarnämnd				
Kommunbidrag	2 920	3 350	3 410	3 500
Förändring av eget kapital	0	0	0	0
Exploatering				
Kommunbidrag	4 640	0	0	0
Förändring av eget kapital				
Teknisk förvaltning				
Kommunbidrag	53 150	54 650	56 370	58 380
Förändring av eget kapital	-4 245	-2 141	400	829
Summa skattefinansierad verksamhet	1 708 753	1 757 071	1 789 658	1 856 871
Avfall				
Förändring av eget kapital	1 607	3 180	2 862	2 805
Exploatering				
Förändring av eget kapital	1 313	0	0	0
VA-verk				
Förändring av eget kapital	-985	675	50	-1 685
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	-1 935	-3 855	-2 912	-1 120
Summa totalt	1 706 818	1 753 216	1 786 746	1 855 751
Varav kommunbidrag	1 707 724	1 755 030	1 809 710	1 864 620
Varav förändring av eget kapital	906	1 814	22 964	8 869

Sammanställning av investeringsplan 2011 - 2015

Tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Vård- och äldreomsorgsnämnd	5 075	4 453	4 582	4 710	4 840
Socialnämnd	3 570	3 570	3 570	3 570	3 570
Utbildningsnämnd	3 400	3 400	3 400	3 400	3 400
Barn- och ungdomsnämnd	5 900	9 800	6 400	6 000	6 000
Kultur- och fritidsnämnd	2 250	1 400	1 440	1 335	935
Miljöskyddsnämnd	181	185	190	195	200
Samhällsbyggnadsnämnd	5 441	2 060	1 160	1 510	1 160
Kommunstyrelse	7 007	3 857	3 857	3 357	3 450
Överförmyndarnämnd	0	15	0	0	0
Teknisk förvaltning	24 640	32 205	46 085	47 235	23 035
Summa skattefinansierad	57 464	60 945	70 684	71 312	46 590
Avfall	8 100	6 200	36 500	6 500	6 500
VA-verk	48 560	72 435	33 670	32 430	25 400
Summa avgiftsfinansierad	56 660	78 635	70 170	38 930	31 900
Summa investeringar	114 124	139 580	140 854	110 242	78 490

Vision 2019

Alingsås är den moderna mötesplatsen, med småstadens fördelar och storstadens möjligheter.

Alingsås har en central roll i Västsveriges utveckling och satsar på hållbarhet och livskvalitet i hela kommunen.

Alingsås har 42 000 invånare år 2019.

Övergripande mål för ett hållbart Alingsås

Programförklaring

Grundläggande samhällssyn:

- Alingsås kommun ska utvecklas till ett hållbart samhälle, ekologiskt, socialt och ekonomiskt, med grundsynen om alla människors lika värde.
- All verksamhet ska präglas av synen att barnen är vår framtid och de äldre vårt självklara ansvar.

Välfärdstjänster:

- Invånarna ska erbjudas valfrihet och mångfald inom områdena skola, vård och omsorg.
- Enskildas insatser, frivilligorganisationer och föreningars arbete ska vara en naturlig del för ett rikt kultur- och fritidsutbud och för samhällsutvecklingen i övrigt.
- De demokratiska grundvärderingarna med dess rättigheter och skyldigheter ska prägla samhället och arbetet med integration och mångfald skall stärkas.
- Jämställdhetsarbetet i samhället ska förstärkas.
- En god ordnad ekonomi ska kunna begränsa skatteuttaget och öka individens självbestämmande.
- Natursköna omgivningar ska vårdas till glädje för nuvarande och kommande generationer.
- Människor med funktionsnedsättning ska, i likhet med alla andra, erbjudas jämlika förutsättningar att delta i samhällslivet.

Huvudstrategier

Boende:

-

Arbete:

Lärande:

Våra interna resurser

Ekonomi och finansiering:

Kommunen ska:

- ej höja utdebiteringen.
- ha en god ekonomisk hushållning.
- ha full kostnadstäckning för avgiftsfinansierad verksamhet.
- bibehålla en god soliditet.
- i större grad konkurrensutsätta de kommunala verksamheterna.
- successivt kunna sälja kommunala bolag, mark, fastigheter samt anläggningar som ej behövs för att driva den kommunala kärnverksamheten: skola, vård, omsorg och samhällsbyggnad.
- erbjuda större valfrihet och inflytande inom hemtjänst, äldreboende, barnomsorg och skola.

Personal:

- Personal- och lönepolitiken ska utformas så att den bidrar till att trygga personalförsörjningen.
- Personalen ska uppmuntras att vidareutveckla sin kompetens och på så sätt stå väl rustade för en flexibel arbetsmarknad.
- Arbetsorganisationen ska inriktas mot fler heltidsanställningar och färre deltids- och timanställningar.
- Arbetsorganisationen ska utformas så att en positiv attityd till utveckling och ett serviceinriktat bemötande präglar alla kontakter.
- Arbetsorganisationen och arbetsmiljö skall utformas så att det främjar personalens hälsa.
- Validering skall användas som ett instrument vid rekrytering och för att bättre ta tillvara personalens kompetens.
- Ledarskapet skall ständigt utvecklas.

Ansvarsenhet 81

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Vård och äldreomsorgsnämndens syfte är att erbjuda äldre personer möjligheten att leva i trygghet med bibehållet oberoende. Syftet är också att erbjuda äldre personer en god vård och omsorg i det egna hemmet eller i ett särskilt boende, där god valfrihet beaktas. De äldre skall bemötas med respekt och förutsättningar skall ges att leva ett aktivt liv med inflytande i samhället och i sin vardag. Alla insatser skall ske med god kvalitet och med respekt för den enskildes integritet.

Nuvarande verksamhet inklusive styrtal

Pågående verksamhet

Vård och äldreomsorgsnämnden svarar företrädesvis för insatser till äldre personer över 65 år med åldersrelaterade problem. Nämnden erbjuder hemtjänst och särskilt boende till äldre, hemsjukvård och rehabilitering samt har ett kommunövergripande ansvar för kommunal bostadsanpassning. Nämnden har också ansvar för färdtjänst och riksfärdtjänst.

Vård och äldreomsorgsnämndens verksamhet kan indelas i frivillig och lagreglerad verksamhet. Den lagreglerade verksamheten kan indelas i verksamheter som nämnden har skyldighet att bedriva eller som den enskilde har rättighet att erhålla. Verksamheterna styrs genom socialtjänstlag, hälso- och sjukvårdslag, förordningar, allmänna råd samt kommunens mål och riktlinjer. Socialstyrelsen, Länsstyrelsen och Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd utövar tillsyn över verksamheten.

Rättighetslagstiftningen återfinns inom socialtjänstlagen (SoL). Rättighetslagstiftningen tar inte hänsyn till kommunens ekonomiska förutsättningar. En rättighet för den enskilde kan inte avslås med hänsyn till bristande resurser i kommunen av vare sig enskild tjänsteman, nämnd eller förvaltningsdomstol. Den enskilde kan få beslutet överprövat av förvaltningsdomstol.

Nämndens ansvar för rätt till bistånd enligt socialtjänstlagen innefattar hemtjänst och rätt till särskilt boende. Nämnden skall utifrån en individuell prövning vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose den enskildes behov om dessa inte kan tillgodoses på annat sätt och därmed säkerställa den enskildes rätt till en skälig levnadsnivå. Det bistånd som utformas för den enskilde skall stärka hans eller hennes resurser att leva ett självständigt liv.

För skyldighetslagstiftningen gäller att kommunen åläggs att svara för vissa insatser/ tjänster. Den enskilde har dock inte någon juridisk möjlighet att få beslutet överprövat. Nämnden har skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvårdsinsatser samt habiliterings- och rehabiliteringsinsatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Utöver SoL och HSL finns ett antal lagar som reglerar verksamheten, exempelvis Lag om färdtjänst, Lag om riksfärdtjänst, Lag om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård, Lag om bostadsanpassning och Lag om medicintekniska produkter.

Vård och äldreomsorgsförvaltningens verksamhet är indelad i två geografiska områden, en hälso- och sjukvårdsavdelning, en planeringsavdelning samt en myndighetsavdelning som har ett samlat ansvar för myndighetsutövningen i förvaltningen.

Hemtjänst

Den enskilde kan erbjudas hemtjänst och väljer om privat godkänd utförare eller kommunen skall utföra tjänsterna. Insatserna kan vara av servicekaraktär exempelvis praktisk hjälp med hemmets skötsel, och personlig omvårdnad så som stöd att äta och dricka, klä sig, personlig hygien, sjukvårdande insatser samt vård vid livets slutskede.

Särskilda boendeformer

Nämnden erbjuder personer med behov särskilt boende i form av serviceboende, gruppboende för dementa eller svårt fysiskt sjuka samt korttidsboende.

Trygghetsboende

Utöver de särskilda boendeformerna finns även så kallat trygghetsboende. Boendet kan erbjudas personer med ett stort behov av trygghet eller för att bryta isolering, behålla rörlighet eller kunna delta i gemenskap och samhällsliv. Våra egna trygghetsboenden fördelas av vård och äldreomsorgsnämnden efter behovsbedömning. Biståndsbeslut krävs inte.

Sammanställning av antal boendeplatser 2011

	Gårdsnamn	Service boende	Gruppb fvs	Gruppb demens	Korttid/ Rehab & demens	Trygghetsboende	Vilande	Totalt per område
Avd. Söder								
Centrum	Brunnsgården	46		30				76
	Brunnen	26				8		34
Tuve	Tuvegården	41		12		12		65
Hemsjö	Hemsjögården		16	18				34
								209
Avd. Norr								
Haga	Hagagården			47	7	35		89
	Noltorpsgården		30	8				38
	Kvarnbacken				30			30
Bjärke	Bjärkegården	21	22	19		9		71
								228
Privat utförare								
Bräcke Diakoni	Ginstgården			24				24
Attendo	Ångabogården		32	7				39
	Kaptenen			24				24
Övriga	Sahlstad, m.m.				3			3
								90
Totalt		134	100	189	40	55	9	527

Trygghetslarm

Trygghetslarm omfattar telefon och individuella larm. Traditionellt trygghetslarm via telefon används av de vårdtagare som kan klara av att hantera en larmklocka. För vårdtagare med demensdiagnos olika typer av individuella, så kallade passiva larm. Larmen hyrs ut efter individuellt biståndsbeslut. Alla larm åtgärdas lokalt inom respektive område. Biståndet prövas enligt SoL.

Färdtjänst

För den som på grund av olika funktionsnedsättningar inte längre kan använda allmänna kommunikationer kan tillstånd ges enligt Lag om färdtjänst. Den som har ett stort och varaktigt funktionshinder och måste resa på ett särskilt kostsamt sätt kan också få tillstånd till riksfärdtjänst för resor utom kommunen.

Hälso- och sjukvårdsinsatser

Nämnden har ett kommunövergripande ansvar för att erbjuda hälso- och sjukvårdsinsatser upp till sjuksköterskenivå, undantaget personer som omfattas av skolhälsovården. Insatserna erbjuds dels personer inskrivna i hemsjukvården, dels till äldre personer i särskilda boendeformer.

Rehabilitering

Nämnden erbjuder rehabilitering/habilitering och hjälpmedel för funktionshinder till de personer som omfattas av kommunens hälso- och sjukvårdsansvar, enligt HSL.

Bostadsanpassningsbidrag

Efter individuell prövning enligt Lag om bostadsanpassningsbidrag kan ett bidrag ges till handikappanpassning av permanentbostaden för att underlätta den funktionshindrades dagliga liv i hemmet.

Samverkan

Inom avdelning Söder och Norr finns förtroenderåd för ömsesidigt informationsbyte mellan verksamhet och brukare. Rådet består av förtroendevalda, avdelningschef och brukare från respektive område. Samarbete finns även med pensionärsorganisationer, till exempel kommunala pensionärsrådet (KPR). Pensionärsorganisationerna driver telefontjänst, väntjänst, olika arrangemang och studiecirklar och fungerar som ett komplement till den offentliga äldreverksamheten.

Frivilliginsatser

Frivilligverksamheten har det senaste året vuxit sig allt starkare och uppgår idag till drygt 100 personer som på helt ideell basis engagerar sig i de äldres situation. Frivilligverksamhet erbjuds inom samtliga hemtjänstområden och spänner över en rad olika aktiviteter. Utgångspunkten för frivilligverksamheten är det ideella engagemanget som komplement till offentligt finansierad omsorg.

Stöd i form av bidrag lämnas i första hand till pensionärsorganisationerna. Utgångspunkten för bidragen är att genom ekonomiskt stöd skapa engagemang för föreningar som stödjer äldreverksamheten i kommunen.

Pågående verksamhetsförändringar

Mellan år 2011 och år 2013 förväntas antalet personer mellan 65 – 79 år att öka med cirka 250 personer per år samtidigt som andelen personer över 80 år endast ökar marginellt. Den demografiska förändringen för ovanstående period kommer att medföra ett utökat vårdbehov motsvarande cirka 10 personer per år.

För perioden 2013 – 2019 kommer äldreutvecklingen att accelerera. Andelen 65 – 79 åringar kommer under denna period att öka med cirka 175 personer per år samtidigt som personer över 80 år förväntas öka med cirka 30 personer per år. Sammantaget medför den demografiska förändringen för ovanstående period en volymökning motsvarande cirka 20 personer per år.

Sammantaget så stämmer den nationella bilden av en allt mer äldre befolkning väl överens med utvecklingen i Alingsås. Allt fler blir äldre och vi kan förvänta oss ett ökat behov av vård och omsorg.

Vård och äldreomsorgsnämnden har mot bakgrund av de förväntade befolkningsförändringarna tagit initiativ till att utarbeta en ny långsiktig strategi för äldreomsorgen i Alingsås. Huvudområden som kommer att belysas är kvalitet och ekonomi, tryggt boende för äldre, utvecklade former för stöd i hemmet samt ny teknik och omvärldsbevakning.

Planperioden kommer att innebära nya satsningar på att i första hand genom ombyggnationer inom äldre boendeenheter tillskapa fler vårdboenden för personer med stora omvårdnadsbehov. Planperioden kommer även att innebära satsningar på att utveckla hemtjänstens uppdrag och innehåll för att därigenom skapa förutsättningar för fler äldre än idag att bo kvar hemma trots omfattande vård och omsorgsbehov.

Valfrihetsfrågorna kommer även under kommande planperiod att stå i fokus. Ökat inflytande vid val av insats, förenklade rutiner vid ansökan mm är exempel på aktiviteter som kommer att genomföras.

Stödet till anhöriga fortsätter att vara en väsentlig del av äldreomsorgen. Formerna för stödet kommer att utvecklas och breddas. Exempel på planerade insatser är införande av mer flexibla former för växelvård samt införande av ny användarvänlig teknik så som nyckelfria lås.

Styrtal

Styrtal	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
VÅRDTAGARE					
Antal vårdtagare med insatser (SOL/HSL)	1 096	1 133	1 130	1 140	1 150
- Antal vårdtagare i ordinärt boende	619	630	620	635	650
- Antal vårdtagare i särskilt boende (inkluderar inte korttidsplatser)	396	414	423	423	423
- Antal vårdtagare inskrivna i HSL	788	798	810	825	840
Antal vårdtagare med larm i ord. boende	721	725	740	755	770
SÄRSKILT BOENDE					
Antal platser inklusive köpta platser	531	530	527	537	547
- varav trygghetsboende	37	43	55	65	75
- varav vilande platser	39	31	9	9	9
Aktiva platser	455	456	463	463	463
- varav korttidsplatser	44	44	40	40	40
Antal köpta vård dygn	11 357	14 525	32 700	32 700	32 700
- varav Lasarett	401	200	200	200	200
- varav upphandlade verksamheter	8 724	13 960	31 755	31 755	31 755
- varav Arelid	1 137	0	0	0	0
Beläggningsgrad på särskilt boende	96,4 %	96,0 %	96,0 %	96,0 %	96,0 %
Äldre i kö till särskilt boende	29	-	-	-	-
- varav tackat nej till plats	6	-	-	-	-
Äldre som väntat >3 mån på särskilt boende	1	-	-	-	-
Medelålder vid beslut om särskilt boende	88,7 år	-	-	-	-
HEMTJÄNST					
Hemtjänsttimmar	243 800	248 000	258 000	264 000	270 000
- varav privat utförda timmar	10,40%	-	-	-	-
Andel äldre som valt privat utförare	17,00%	-	-	-	-
Antal äldre som valt privat utförande	105	-	-	-	-
Hemtjänsttimmar / vårdtag och vecka i	7,57	7,5	8,0	8,0	8,0
EKONOMI					
Kostnad per hemtjänsttimma (helårseffekt)	279	292	299	305	311
Platskostnad särskilt boende	476 700	494 000	505 000	515 000	526 000
Kostnad per inskriven i hemsjukvård	37 580	37 000	37 900	38 600	39 400
ÖVRIGT					
Antal inregistrerade äldre på dagcentral	411	350	400	400	400
Antal besök i regelbunden aktivitet	22 421	19 000	20 000	20 000	20 000
SJUKSTATISTIK					
Sjuklönekostnad tkr (exkl. arbetsgivaravgifter)	4 129	4 040	3 900	3 900	3 900
Sjuklönens del av totala lönekostnader	2,30%	-	-	-	-

Inriktningsmål

- A. Nämnden skall utveckla och bedriva verksamheten så att var och en får en värdig vård efter sina behov ända till livets slut.
- B. Nämnden skall verka för fortsatt ökad valfrihet för de äldre i vården.
- C. Nämnden skall arbeta för att förebygga skador och arbeta hälsobefrämjande bland de äldre och personalen.
- D. Nämnden skall utveckla och öka stödet till närståendevårdare.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	65 722	59 615	60 800	62 000	63 300
Verksamhetens kostnader	-437 512	-446 037	-463 270	-473 780	-485 310
Avskrivningar	-4 005	-3 619	-3 900	-4 000	-4 100
Verksamhetens nettokostnader	-375 795	-390 041	-406 370	-415 780	-426 110
Kommunbidrag	383 970	390 471	406 370	415 780	426 110
Finansnetto	-191	-430	0	0	0
Resultat före extraordinära	7 984	0	0	0	0
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	7 984	0	0	0	0
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	15 642	15 642	15 642	15 642	15 642

Verksamhetsförändringar

Nämnden har sedan 2008 upplevt en allt mer ansträngd ekonomisk situation. Situationen har medfört att kraftfulla besparingar genomförts vilka resulterat i att kostnaderna endast ökat med 0,5 procent mellan åren 2008 och 2010. Med tanke på pris- och löneökningar, övertagan HSL-verksamhet från socialnämnden och kostnadsökningar för kostverksamheten innebär detta att effektiviseringar genomförts under tvåårsperioden uppgående till cirka 20 mnkr. De besparingar som genomförts i verksamheten har till stora delar inneburit en justering av personaltätheten inom våra boendeenheter. Dessa åtgärder tillsammans med rådande konjunktur, ökad konkurrens mm har inneburit att förvaltningen befinner sig i en övertalighetssituation.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Inventarier	1 185	1 220	1 255	1 290	1 325
Trygghetslarm	550	563	577	590	605
IT-utrustning	720	740	760	780	800
Vårdarhjälpmedel	720	730	740	750	760
Vårdarhjälpmedel, sängar	850	900	950	1 000	1 050
Övrigt	750				
HSL-verksamhet från SOC	300	300	300	300	300
Summa	5 075	4 453	4 582	4 710	4 840

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Politisk verksamhet	-595	-718	-730	-760	-780
Verksamhetsstöd och bidrag	-33 343	-33 500	-34 200	-34 900	-35 600
Rehabilitering	-18 308	-17 756	-18 200	-18 650	-19 000
Bostadsanpassningsbidrag	-4 414	-5 760	-4 880	-5 010	-5 110
Hemtjänst/Hemsjukvård inkl. kost och lokaler	-379 844	-387 567	-404 640	-413 830	-424 200
Färdtjänst	-5 013	-4 410	-4 520	-4 630	-4 720
Finansiella kostnader	-536	-625	-625	-625	-625
Summa	-442 053	-450 336	-467 795	-478 405	-490 035
Intäkter					
Politisk verksamhet	0	0	0	0	0
Verksamhetsstöd och bidrag	5 912	2 260	2 320	2 380	2 400
Rehabilitering	480	212	212	212	212
Bostadsanpassningsbidrag	0	0	0	0	0
Hemtjänst/Hemsjukvård inkl. kost och lokaler	59 156	57 003	58 228	59 368	60 648
Färdtjänst	174	40	40	40	40
Finansiella intäkter	345	350	625	625	625
<i>Kommunbidrag</i>	383 970	390 471	406 370	415 780	426 110
Summa	450 037	450 336	467 795	478 405	490 035
Netto	7 984	0	0	0	0

Ansvarsenhet 88

Socialnämnd

Verksamhetens syfte

Socialnämndens syfte är att vid behov stödja och utveckla invånarnas egna möjligheter till ett självständigt liv. Socialnämndens uppdrag är att ansvara för kommunens verksamheter för funktionshinder, individ- och familjeomsorg samt arbetsmarknadsfrågor. Inom dessa områden ger socialnämnden insatser i form av råd, service och stöd till barn, ungdomar och vuxna, enskilda och familjer. Socialnämnden skall i alla insatser oavsett vem som får insatsen alltid ha barnets bästa i fokus.

Nuvarande verksamhet, inklusive styrtal

Pågående verksamheter

Socialnämndens verksamheter är starkt lagstyrda med såväl rättighetslagstiftning som skyldighetslagstiftning. En stor del av det arbete som bedrivs innebär myndighetsutövning. Målsättningen är att det sociala arbetet ska bedrivas i nära samarbete med de personer som av olika anledningar för kortare eller längre perioder är i behov av stöd och insatser. Socialnämnden håller sig väl förtrogen med förhållanden på såväl individuell som strukturell och allmän nivå i syfte att utveckla arbetet och insatserna för individer och grupper. En viktig förutsättning för god kvalitet är god samverkan internt och gott samarbete med andra nämnder, myndigheter, föreningar och andra nätverk.

Socialnämnden ansvarar för verksamheterna Individ- och familjeomsorg (IFO), Stöd för funktionshinder och Boende för funktionshinder inklusive psykiatri samt kommunens arbetsmarknadsfrågor. Fristående från verksamheterna finns en administrativ avdelning med personal och ekonomiadministration, kansli- och nämndadministration samt reception.

Inom IFO finns en mottagningsgrupp där människor som inte redan har en kontakt med Socialförvaltningen ska kunna få sina behov utredda. Till samma enhet är även flera förebyggande verksamheter knutna som exempelvis konsumentvägledare/skuldrådgivare och samordnare för drogförebyggande arbete. Inom avdelningen finns stöd och försörjningsenheten som handlägger ansökningar om försörjningsstöd och ger personer stöd för att bli självförsörjande. Avdelningen arbetar med myndighetsutövning som styrs av flera lagar som lagen om stöd service till vissa funktionshindrade (LSS), socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). På Grindgatans HVB (hem för vård eller boende) och genom så kallad 12-stegsbehandling kan avdelningen erbjuda kommuninvånarna behandling av beroendeproblematik. Avdelningen ansvarar för att barn och ungdomar samt deras familjer erbjuds stöd och behandlingsinsatser vid behov. För dessa behov finns familjepedagoger, föräldrarådgivning och mellanvårdsteam samt vård i familjehem eller på behandlingshem.

Avdelningen Boende för funktionshinder (BFF) har som uppdrag att erbjuda kommuninvånare med funktionsnedsättning anpassade boendeformer utifrån beslut om boende enligt LSS och SoL. Avdelningen ansvarar för utförandet av insatser och bistånd i formerna gruppbostad, servicebostad och annan särskilt anpassad bostad samt boendestöd till personer med psykisk funktionsnedsättning. För behov som inte kan tillgodoses köper avdelningen även platser från externa aktörer.

Avdelningen Stöd för funktionshinder (SFF) samlar i huvudsak socialnämndens insatser riktade mot personer med funktionsnedsättning som inte omfattar service- eller gruppboende och daglig verksamhet. Avdelningen ansvarar för att personlig assistans ges enligt beslut av Försäkringskassan enligt lagen om assistansersättning (LASS) och/eller beslut enligt LSS. Avdelningen ansvarar för ledsagarservice, biträde av kontaktperson, avlösarservice i hemmet och korttidsvistelse utanför det egna hemmet. Inom avdelningen bedrivs även en LSS-insats avseende korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år.

Arbetsmarknadsavdelningen (AMA) ansvarar för kommunala arbetsmarknadsinsatser, daglig verksamhet enligt LSS och daglig sysselsättning för personer med sociala och psykiska funktionsnedsättningar. Syftet med de kommunala arbetsmarknadsinsatserna är att förstärka de arbetslösas förutsättningar för inträde/ återinträde på arbetsmarknaden samt att motverka utanförskap och långvarig passivitet. Avdelningen ansvarar för insatser och program för unga arbetslösa och långtidsarbetslösa samt arbetsförmågeutredningar.

Pågående verksamhetsförändringar

I Socialnämndens plan för volymökning 2008-2012 beskrivs ett förväntat och ökat behov av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL. Vid Socialförvaltningens uppföljning av denna har det blivit tydligt att antalet ärenden där det finns behov av både LSS-insatser och bistånd enligt SoL kommer att öka. För att nämnden ska kunna genomföra dessa utökningar behövs ett ramtillskott på ca 23,0 mnkr för år 2011 vilket nämnden äskar om i form av volymökningar (22,0 mnkr) och övriga äskanden (1,0 mnkr exklusive BUS-projektet).

Redan under år 2010 har behovet av utökning inom korttidshem, kontaktpersoner och stödfamiljer ökat och den ökningen förväntas fortsätta framöver. Det gör att behovet av volympengar även inom dessa verksamheter behövs. Det finns också behov av att starta ett nytt boende (LSS/SoL) alternativt utöka antal platser på befintliga boenden samt att förstärka boendestödet med en tjänst under år 2011. Under de senaste åren har nämnden skapat flera nya boendernalternativ och anpassat flera av sina verksamheter för att på ett bättre sätt möta de behov som finns, det arbetet kommer även att fortgå under år 2011.

Det förväntas även en fortsatt utökning av LASS-brukare vilket genererar högre kostnader. Även det faktum att försäkringskassan omprövar beslut (LASS) där det i flera fall tas bort assistanstimmar nattetid kommer att innebära högre kostnader för kommunen. Ett arbete om hur kommunen ska hantera verksamheterna utifrån de förändrade bedömningarna från försäkringskassan pågår och kan leda till förändrade arbetssätt. Inför år 2011 förväntas även en större ökning än vad som varit normalt de senaste åren avseende daglig verksamhet vilket kräver personalförstärkningar och anpassade lokaler då även omfattningen och komplexiteten kommer att öka. Inom daglig sysselsättning för psykiskt funktionshindrade beräknas en fortsatt ökning som kommer att kräva mer personal.

Kommunerna har sedan 2008 ett utökat ansvar för personer som vårdas enligt lagen om öppen psykiatrisk tvångsvård och öppen rättspsykiatrisk vård. Personer i inom den målgruppen har ofta en samsjuklighet och insatser från en Case Manager utgör en viktig del av det stöd som kommunen är skyldig att erbjuda. I socialstyrelsens kommande riktlinjer för psykosociala insatser vid schizofreni är detta en insats som är högst prioriterad. Därför finns volymökningsbehov för att täcka kostnaderna för den tjänsten. Barn och ungdomar med neuropsykiatrisk problematik har varit en växande grupp under de senaste åren och genom samverkan kan man effektivisera insatserna. Därför behöver Socialnämnden förstärka handläggningen under år 2011 med en tjänst.

År 2010 fick socialnämnden ett engångsbelopp på 0,6 mnkr för personligt ombud inför år 2011 finns en förväntan om extra medel för att kunna fortsätta bedriva verksamheten även i fortsättningen. Inför år 2010 fick socialnämnden även ett engångsbelopp på 0,5 mnkr till

arbetsmarknadsåtgärder för ungdomar. I maj beslutades en utökning av dessa åtgärder vilket finansieras av det egna kapitalet. För år 2011-2012 kommer 1,1 mnkr att användas av det egna kapitalet till metodutveckling och förstärkt kartläggning av arbetslösa ungdomar och handledning för arbetslösa ungdomar med särskilda behov. Även pengar för en personalförstärkning med visstidsanställning under två år för att hantera försörjningsstödet beviljades i juni att få finansiera med det egna kapitalet med 1,0 mnkr per år under två år (juli 2010 - juni 2012).

Det bedöms rimligt att de åtgärder som satts in skall minska behovet av försörjningsstöd och ge personer som är i behov av försörjningsstöd hjälp att komma ut på arbetsmarknaden. Under 2010 har kommunstyrelsen täckt hälften av budgetunderskottet för försörjningsstödet. Socialnämnden har själv hanterat resterande, detta har varit möjligt genom den omställningsbudget som nämnden haft under 2010. Kostnaderna för försörjningsstödet är i högsta grad beroende av omvärldsfaktorer som inte socialnämnden kan påverka. Det bedöms därmed inte rimligt att socialnämnden skall hantera underskottet år 2011 då det innebär besparingar på nämndens övriga verksamheter.

Arbetet med placeringar inom IFO har fokuserats på att styra över vård på institution till vård i familjehem. Orsaken är att familjehem anses vara en bättre insats för barn och unga. Antalet familjehemssekreterare är utifrån de senaste årens förändrade arbetssätt och ökande volymer för låg. Detta sett mot bakgrund av styrningen mot familjehem samt att behov finns av att rekrytera, utreda och stödja familjehem till följd av det ökande antalet ensamkommande flyktingbarn. Dessa ungdomar kommer att behöva stöd till dess att de avslutat sina gymnasiestudier vilket innebär ett flerårigt åtagande för Alingsås kommun.

Socialnämnden påbörjar år 2010 en utbyggnad av datanätet till flera arbetsplatser vilket under år 2011 kommer att fortgå. I både SoL och LSS finns bestämmelser om att handläggning av ärenden, insatser, beslut och åtgärder samt övriga faktiska omständigheter och händelser av betydelse ska dokumenteras. I lagarna finns också bestämmelser om den enskildes insyns rätt i dokumentationen och om förvaring och gallring av dokumenten. Dokumentationen måste nödvändigtvis inte ske i ett datasystem men genom datautbyggnaden förbättras rättssäkerheten och kvaliteten för den enskilde som har kontakt med socialnämndens verksamheter. Genom datautbyggnaden får personalen också tillgång till intranätet, Kommunportalen, självservice i lönesystemet och e-post samt att personalen blir mer delaktig i kommunens utveckling.

Styrtal

	<i>Bokslut 2009</i>	<i>Budget 2010</i>	<i>Budget 2011</i>	<i>Ram 2012</i>	<i>Plan 2013</i>
Kostnad/invånare, kronor (försörjningsstöd)	592	590	578	565	550
Antal bidragshushåll, snitt/månad (försörjningsstöd)	283	280	275	266	260
Andel % som går till personer mellan 18-24 år (försörjningsstöd)	34	35	35	35	35
Familjehem 0-12 år ¹		7400	6000	5500	5500
Familjehem 13-20 år ¹		12200	9500	9000	9000
HVB 0-12 år ¹		100	100	100	100
HVB 13-20 år ¹		3300	2000	1500	1500
Vintergatan HVB, antal vård dygn ²		2550	2950	3610	3610
Behandling missbruk, köpt platser, antal vård dygn ²		1900	2500	3000	2500
Grindgatans HVB, antal vård dygn ²		3500	3000	2500	3000
Boende vuxna SoL, antal personer	28	30	42	50	58
Boende vuxna LSS, antal personer	140	156	160	168	176
Boendestöd SoL, antal personer	56	54	58	62	66
Köpta platser LSS & SoL, antal personer	11	9	6	6	6
Personlig assistans, kommunen, antal personer	65	80	75	77	79
Personlig assistans, annan anordnare, antal personer	49	42	62	64	66
Ledsagning, antal timmar ²		1000	8250	8500	8750
Kontaktpersoner LSS, antal personer	76	115	100	105	110
Avlösare i hemmet, antal timmar ²		725	3200	3250	3300
Korttidsvistelse LSS, antal personer		90	73	75	78
Korttidsvistelse SoL, antal personer		2	3	3	3
Korttidstillsyn för barn, antal personer	27	28	32	35	37
Boende barn och ungdom, antal personer	4	5	5	6	7
Antal inskrivna inom arbetsmarknadsavdelningen, antal personer	908	857	685	707	724
Feriearbete, antal personer	258	270	135	135	135
Daglig verksamhet enligt LSS, antal personer	167	177	190	197	204
Daglig sysselsättning, antal personer	102	85	100	105	110
Aktivt försörjningsstöd (AFS), antal personer	47	75	80	85	85
Ungdomsprogrammet, antal personer	109	100	100	100	100
ACTUS arbetsutredningar, antal personer	43	60	45	50	55
Ungdomstjänst, antal personer	40	45	25	25	25

1. I budgeten redovisas nya styrtal avseende placeringar av barn och unga. I dessa styrtal är ensamkommande flyktingbarn exkluderade.

2. I budget 2010 har styrtalen förbättras inom flera områden, det beror på att det tidigare har rapporterats antalet platser eller brukare. Nu rapporteras antalet dygn eller timmar pg a att insatsen per plats eller brukare kraftigt varierar i omfattning

Inriktningsmål

- A. Socialnämnden ska ha ett kvalitetssystem som säkerställer och utvecklar kvaliteten inom nämndens ansvarsområden.
- B. Socialnämnden ska genom samverkan med andra aktörer förbättra, utveckla och bredda stödet till kommuninvånarna.

- C. Socialnämnden ska arbeta med personalutveckling och kompetenshöjning och därigenom öka intresset för socialförvaltningen som en attraktiv arbetsgivare.
- D. Socialnämnden ska arbeta för att öka kunskapen hos kommuninvånarna om nämndens verksamheter och målgrupper.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	120 286	123 677	124 500	125 450	127 500
Verksamhetens kostnader	-418 922	-441 108	-455 605	-463 233	-473 300
Avskrivningar	-1 616	-1 500	-1 750	-1 750	-1 750
Verksamhetens nettokostnader	-300 252	-318 931	-332 855	-339 533	-347 550
Kommunbidrag	312 707	317 989	331 380	339 070	347 500
Finansnetto	54	100	50	50	50
Resultat före extraordinära poster	12 509	-842	-1 425	-413	0
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Förändring av eget kapital	12 509	-842	-1 425	-413	0
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	15 437	14 595	13 170	12 757	12 757

Verksamhetsförändringar

Inom nämnden kan flera verksamhetsförändringar bli aktuella under år 2011 beroende på om nämnden får utökade ramar för volymökningar och äskanden som görs. I "Strategi- och budgetplan för volymökning inom Socialnämnden 2008-2012" som antogs av nämnden 2008-05-20 (SN § 75) förutspåddes en volymökning för år 2011 på 8,3 mnkr, vilket vid genomgång i juni 2010 visar sig att inte vara tillräckligt. Bedömningen som gör är att nämnden har behov av 15,9 mnkr på helårsbasis, men för år 2011 beräknas behovet vara 13,0 mnkr på grund av att en del ökningarna inte börjar förrän under året och således inte får helårseffekt. I planen framgår också ett ökat behov för år 2012 på 11,8 mnkr. Övriga volymökningar år 2011 uppgår till 9,0 mnkr och behovet av äskningar för samma år är 1,0 mnkr. Beskrivning om detta finns under rubriken "Pågående verksamhetsförändringar" samt i separat dokument.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
IT-utrustning	1 600	600	600	600	600
Inventarier	1 970	2 970	2 970	2 970	2 970
Summa	3 570	3 570	3 570	3 570	3 570

IT-investeringar beräknas högre år 2011 då nämnden planerar en IT-utbyggnad till flera verksamheter.

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Politisk verksamhet	-480	-500	-550	-500	-500
Bidrag till föreningar & organisationer	-878	-933	-933	-933	-933
Socialnämnden gemensamt	-4 448	-13 434	-10 679	-7 848	-7 850
Administration	-16 289	-16 869	-18 324	-18 400	-19 000
Individ- & familjeomsorg	-93 289	-87 588	-102 082	-102 222	-103 913
varav försörjningsstöd	-22 193	-16 400	-24 500	-23 500	20 500
Boende för funktionshinder	-150 428	-119 754	-103 078	-104 000	-106 300
Stöd för funktionshinder	-119 498	-165 532	-187 077	-190 480	-194 600
Arbetsmarknadsavdelningen	-35 230	-38 987	-39 153	-40 600	-41 954
Summa	-420 539	-443 596	-461 876	-464 983	-475 050
Intäkter					
Politisk verksamhet	0	0	0	0	0
Bidrag till föreningar & organisationer	0	0	0	0	0
Socialnämnden gemensamt	298	2 200	1 102	500	400
Administration	360	300	300	300	300
Individ- & familjeomsorg	2 214	2 307	4 046	2 300	2 350
varav försörjningsstöd	0	0	0	0	0
Boende för funktionshinder	54 059	23 803	12 297	12 000	13 000
Stöd för funktionshinder	57 178	91 633	106 820	105 000	106 000
Arbetsmarknadsavdelningen	6 177	5 364	4 506	5 400	5 500
<i>Kommunbidrag</i>	312 707	317 989	331 380	339 070	347 500
Summa	432 993	443 596	460 451	464 570	475 050
Netto	12 455	0	-1 425	-413	0

Ansvarsenhet 7

Utbildningsnämnd

Verksamhetens huvudsakliga syfte

- tillsammans med barn- och ungdomsnämnden arbeta för barn och ungdomars utveckling, oavsett förutsättningar, så att de kan leva och verka i såväl nuvarande som framtida samhälle.
- utveckla strukturen för det livslånga lärandet och därigenom bidra till utveckling av kommunens arbetsliv
- skapa förutsättningar för ett socialt hållbart samhälle där integrationsarbetet bidrar till att stärka mångfaldens möjligheter för samhällsutveckling

Detta genom att dess verksamheter präglas av en verksamhetsidé om:

- Värdigt bemötande
- Utvecklande arbetssätt
- Delaktighet/inflytande
- Omvärldsanknytning
- Utvecklingsinriktat ledarskap

Nuvarande verksamhet inklusive styrta

Pågående verksamheter

Alströmergymnasiet, som är en av de stora gymnasieskolorna i Västsverige, är indelat i program, där varje program har sina så kallade hemvister. Skolan kommer vid läsårsstarten hösten 2010 att ha ca.1400 elever, fördelade på 13 av de 17 nationella programmen. Här finns också ett lokalt utformat program, Entreprenörsprogrammet. Alingsås kommun ingår i GR (Göteborgsregionens kommunalförbund) vilket innebär att gymnasiets verksamhet är konkurrensutsatt inom GR.

Farkostens gymnasiesärskola erbjuder en fyraårig gymnasiesärskoleutbildning till dem som har rätt till skolformen. Här finns individuella program samt tre nationella/specialutformade: Hotell- och restaurangprogrammet, Estetiskt/Barn & fritid samt Handel & Administration/Media. Farkostens verksamhet omfattas, liksom gymnasiet, av samverkansavtal inom GR.

Campus Alingsås erbjuder såväl IKT-baserade (Informations- och kommunikationsteknik) som närundervisade eftergymnasiala kurser och utbildningar i samverkan med högskolor, universitet och andra utbildningsanordnare i landet. Campus deltar i Visionsarbetet med att stärka Alingsås som varumärke genom riktade/anpassade utbildningar.

Vuxenutbildningen erbjuder grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, SFI (svenska för invandrare) och Särvox. I samverkan med Lerum och Partille bedrivs, i projektform, ett arbete som syftar till att effektivisera SFI genom att erbjuda olika bransch-SFI i de tre kommunerna. I Alingsås erbjuds Vård-SFI. Vuxenutbildningen omfattas av ett samverkansavtal inom GR.

Integrationsavdelningens huvudsakliga uppdrag är flyktingmottagning. Avtalet i år omfattar 80 personer. Personerna är aktuella för introduktion under 3 år från mottagningsdagen. Avdelningen ansvarar också för de asylsökande ensamkommande ungdomar där avtalet omfattar 10 platser. I huvudsak erbjuds boendeplatser på asylboendet Mira. Integrationsav-

delningen utför vidare kommunens invandrarservice som bland annat innebär att följa upp andra nämnders arbete kring integration, tjänster till invandrade personer i Alingsås och tolkservice till förvaltningarna.

Pågående verksamhetsförändringar

Ungdomsgymnasiala verksamheter

På Alströmergymnasiet kommer en fortsatt anpassning av programutbud att ske på grund av flera variabler såsom; minskat elevunderlag, uppkommet söktryck samt kommande reform om ny gymnasieskola 2011. Det minskade elevunderlaget beror dels på minskade elevkullar och dels på att större andel elever söker sin utbildningsplats utanför Alingsås. Dessa påverkanfaktorer har i rådande organisation lett till ett antal uppsägningar bland lärarna samt att antalet program och inriktningar minskats. Lärartätheten har minskat från 8,0 till 7,6 lärare/100 elever.

Beslut har fattats av nämnden att Farkostens gymnasiesärskola skall integreras och inkluderas med Alströmergymnasiet. Beslutet togs efter det att en projektgrupp tagit fram underlag för vad ett samgående kan få för konsekvenser, såväl positiva som negativa, samt vilka kostnader och förutsättningar som finns för detta.

Det arbete som pågår utifrån fattat beslut följer en antagen projektplan där båda verksamheterna involveras för att samgåendet skall bli ett reellt samgående och inte en liten verksamhet som flyttar till en stor. Det handlar om att förändras och anpassas från två håll. Mycket tid och kraft har hittills ägnats åt lokaler och hur Farkosten på bästa sätt skall kunna lokalintegreras i Alströmergymnasiets huvudbyggnad. Samgåendet beräknas ske i samband med terminsstarten hösten 2011 såväl organisatoriskt som lokalmässigt.

Utredningen gällande den framtida gymnasiesärskolan redovisas till regeringen i januari 2011. Vilka program som kommer att finnas i framtiden och strukturen på dessa kommer också att påverka utbudet i Alingsås. Därför görs inga förändringar i nuläget gällande programutbud.

En stor skillnad för Farkostens gymnasiesärskola kontra Alströmergymnasiet är att här kommer elevtalet inte att sjunka under 2011, utan antalet Alingsåselever som skall gå gymnasiesärskoleutbildning ökar.

Under 2010, perioden maj till december, kommer Skolinspektionen att utföra regelbunden tillsyn av utbildningsverksamheter i Alingsås kommun. Slutlig rapport från Skolinspektionen kommer i början av 2011 och kommer troligtvis att påverka hur prioritering sker i utvecklingsarbetet gällande planerade insatser. Vid arbetet med nämndbudgeten i slutet av året finns inspektionens beslut gällande Utbildningsförvaltningens verksamheter, även om den slutliga rapporten ej är klar, vilket genererar mer underlag för att se på omfattning av vad som eventuellt bör förändras.

Vuxnas lärande

Campus arbetar på att öka flexibiliteten och anpassningen av utbildningsutbudet i samarbete med arbetsliv, universitet och högskolor samt andra utbildningsanordnare. Arbetet med att stärka kompetensutveckling utifrån arbetsmarknadens behov både på kort och lång sikt i samverkan med verksamheter som arbetar med dessa frågor, såsom arbetsförmedling, Alingsås Futurum samt näringslivets organisationer, sker. Detta, liksom utvecklingen av arbetsplatsförlagd kompetensutveckling fortsätter.

Arbetet med att hitta lämpliga utbildningar som kan etableras i former som passar in under yrkeshögskolans (YHS) kriterier fortgår. Det handlar dels om att det skall finnas en efterfrågan bland studerande inom kommunen, dels om kompetens och dels om en efterfrågan bland

etablerade arbetsgivare i kommunen. YHS är ingen fysisk byggnad/skola utan är en eftergymnasial utbildningsform. I takt med att behovet av vissa YHS-utbildningar har ökat kommer arbetet med att hitta utbildningsanordnare eller samarbetspartners till kommunen som anordnare att intensifieras.

För verksamheterna som riktas mot vuxnas lärande sker satsningar på att skapa en efterfrågestyrd organisation med ett utbildningsutbud som dels svarar upp mot vad den studerande vill läsa och dels motsvarar behovet på arbetsmarknaden, det vill säga en efterfrågestyrd organisation snarare än en med fast utbud oavsett efterfrågan eller konjunktur. Pågående verksamhetsförändringar för vuxenutbildningen är därför att de gymnasiala kurserna har varit föremål för en upphandling under våren och att de från och med hösten kommer att erbjudas av extern anordnare.

Ytterligare förändring i utbudet är att Vård- och omsorgsutbildningen förändras för att möta en efterfrågan på flexibilitet när det gäller pedagogik och formerna för lärande. En omvårdnadsutbildning sker på tre terminer och en på 2,5 terminer som ger möjlighet till snabbare studietakt. Kursutbudet är dock oförändrat vad gäller vilka kurser som erbjuds. Distanskurser och olika former av flexibelt kursupplägg ökar på bekostnad av gruppundervisning.

Den statliga satsningen på Yrkesvux, möjliggör för alingsåsare som står utanför arbetsmarknaden att få yrkesutbildning på gymnasial nivå, även om man har en annan gymnasieutbildning sedan tidigare. I samarbete med Härryda, Lerum och Partille har Alingsås ansökt om att bli certifierat som Vård- och omsorgscollege.

Förändringar sker inom SFI-undervisningen för att stärka den av staten angivna "arbetsinjen". Bransch-SFI för vård, café, lokalvård och butik/handel erbjuds, och kommer att erbjudas även under kommande år. Vidare sker ett utvecklingsarbete för att individualisera SFI-undervisningen och bland annat erbjuda kvälls-SFI för den studerande som t.ex. arbetar eller är föräldralediga och på sätt underlätta för inläringen av svenska.

Integrationsavdelningen

Årets avtal är ettårigt och omfattar en mottagning av 80 personer. Från december 2010 står avdelningen inför en större verksamhetsförändring som innebär att Arbetsförmedlingen tar över det samordnande ansvaret för introduktionen av nyanlända. I stora drag blir huvuduppgifterna för kommunen, praktisk hjälp med bosättning, svenskundervisning, samhällsorientering. Enligt prognosbrev från Migrationsverket daterat mars 2010 har inströmningen av asylsökande ökat och behovet av introduktionsplatser är större än tidigare beräknat. De asylsökande ensamkommande barn/ungdomar beräknas uppgå till ca 3000 under 2010.

I årets avtal inberäknas ett antal personer som tas emot enligt överenskommelse om vidarebosättning. Avtal om vidarebosättning innebär att avlasta kommuner med hög andel nyanlända i eget boende (ebo) som riskerar att bli bostadslösa. Alingsås tar i första hand emot från Göteborg men även från andra utflyttningskommuner.

Sedan 2008 har det pågått ett samarbete mellan Alingsås, Lerum och Partille som startade med branschriktad svenskundervisning. Inför 2010 utökades samarbetet till att omfatta Arbetsförmedlingen med inriktning på att hitta former för samarbetet inför den nya reformen. Projektet finansieras med hjälp av strukturella medel från Migrationsverket.

Alingsås deltar i GR:s nätverk (en kommungemensam plattform) där fyra områden lyfts fram. Dessa områden är SFI, samhällsorientering, rehabilitering och bostadsförsörjning och inom dessa områden pågår arbetet med att hitta bättre och utökat samarbetet.

Styrtal

	<i>Bokslut 2009</i>	<i>Budget 2010</i>	<i>Budget 2011</i>	<i>Ram 2012</i>	<i>Plan 2013</i>
Alströmergymnasiet					
Folkbokförda i Alingsås	1644	1654	1518	1407	1345
-Varav utresande (interkommunala)	405	361	468	452	420
Inresande (interkommunala)	202	152	118	113	113
<i>Farkostens gymnasium</i>					
Folkbokförda i Alingsås	35	35	37	38	35
-Varav utresande (interkommunalt)	2	3	2	2	2
Inresande (Interkommunalt)	27	27	23	19	16
<i>Vuxenutbildningen</i>					
Grundläggande vuxenutbildning	115	85	105	105	105
Gymnasial vuxenutbildning	622	550	550	550	550
Svenska för invandrare	231	95	100	100	100
Särvux	38	40	30	30	30
<i>Campus</i>					
Lokala högskoleplatser	677	700	600	650	700
<i>Integrationsavdelningen</i>					
Antal mottagna flyktingar	317	290	234	154	74
Mottagna under året	80	40	40	40	40
Övrigt inflyttande		5	5	5	5

Inriktningsmål

A. Normer och värden

Nämndens verksamheter skall aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna/studenterna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

B. Kunskaper - utveckling och lärande

Nämndens verksamheter skall verka för att all undervisning skall syfta till att utveckla elevernas/de studerandes kunskaper som förberedelse för yrkesliv och/eller högre studier

C. Ansvar och inflytande

Nämndens verksamheter skall främja att eleverna tar ansvar för att planera och genomföra sina studier samt att deras inflytande på såväl innehåll som former skall vara viktiga principer i utbildningen.

D. Arbete och samhällsliv

Nämndens verksamheter skall verka för att samverka med universitet och Högskolor, arbetsförmedlingar, arbetsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer stärks i syfte att underlätta för den enskilde eleven/studenten inför framtida val.

Integration av flyktingar och invandrare skall möjliggöras och utvecklas i och mellan verksamheterna samt i samverkan med andra parter i samhället

Nämndens verksamheter skall utgöra naturliga mötesplatser för att främja utvecklingen i såväl Alingsås, som i regionen, nationellt och internationellt.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	67 075	48 654	36 005	35 295	36 469
Verksamhetens kostnader	-224 624	-218 629	-196 672	-199 228	-204 450
Avskrivningar	-4 317	-4 092	-3 770	-3 660	-3 689
Verksamhetens nettokostnader	-161 866	-174 067	-164 437	-167 593	-171 670
Kommunbidrag	166 306	174 457	164 760	167 500	171 670
Finansnetto		110	177	93	0
Resultat före extraordinära poster	4 440	500	500	0	0
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	4 440	500	500	0	0
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	0	0	0	0	0

Verksamhetsförändringar

Utbildningsförvaltningen

I en framtida Utbildningsförvaltning krävs anpassning till omvärldens förändrade intentioner med dess verksamheter, dels utifrån förändrade styrdokument och dels med tanke på den arbetsmarknad som en lågkonjunktur innebär. Vad gäller ungdomsgymnasiet handlar det främst om att anpassa nuvarande organisation till det minskade elevunderlaget och den väntade gymnasiereformen 2011 och för verksamheterna som riktas mot vuxnas lärande bör den förändrade organisationen med extern anordnare följas upp så att det går att se om målet med förändringen till en mer flexibel organisation är uppfyllt.

En kommun med ett attraktivt utbildningsutbud till såväl unga som vuxna är en kommun som skapar möjligheter för nyetablering av företag, ger arbetstillfällen och stimulerar till utvecklingsanda. Alingsås kommun behöver ett sådant utgångsläge i konkurrenstider om såväl företag som gymnasieelever. Initiativet från Kommunstyrelsen om att intensifiera arbetet med att skapa ett Utvecklingshus av Utbildningshus är således ett steg i rätt riktning.

Ungdomsgymnasiala verksamheter

Med bakgrund i att större förändringar har skett bland den undervisande personalen och till viss del i utbudet av verksamhet, så behöver även andra yrkesgrupper att ses över under kommande år. Ledningsorganisationen skall anpassas till verksamheten i övrigt. Förändringar som redan tagits beslut om är att studie- och yrkesvägledarna får en annan tillhörighet än placeringen på Alströmergymnasiet, detta i syfte att stärka dess oberoende roll och bli en mer behovsorienterad verksamhet. Andra förändringar som påverkar personalbilden är att kosten upphandlats precis som de gymnasiala vuxenutbildningskurserna.

Syftet med förändringsarbetet är att samtidigt som budgeten är i balans också erbjuda en kvalitativ verksamhet som svarar upp mot unga och vuxnas behov i dagens samhälle. Ett samhälle i ständig förändring kräver en förvaltningsorganisation med inbyggd flexibilitet för att ständigt vara anpassningsbar till det som förväntas av densamma.

Utmaningen framöver, för gymnasiesärskolan och gymnasiet, blir att skapa en skola där alla elever kan känna sig delaktiga. Att nå en inkludering kräver ett mycket medvetet arbete för både skolläring, lärare, övrig personal och elever.

Uppstart av "1-1", en bärbar dator per elev är ytterligare en utmaning. En dator per elev och lärare är en pedagogisk utvecklingsinsats som gynnar elever i alla åldrar. Det stimulerar de som kan, likväl som det underlättar för dem som har det svårare. När eleverna förfogar över

en dator har resultat i form av en lugnare skolmiljö påvisats. Man har också sett ökade möjligheter till individualiserat lärande, ökad måluppfyllelse, positiv påverkan på skriv- och läsutvecklingen osv. En dator per elev och lärare ses som en förutsättning för att eleverna i skolan ska förberedas på den miljö som finns i övriga samhället efter avslutad studietid.

Tillsammans med kultur- och fritidsnämnden har vi startat arbetet för att bygga en gemensam kulturarena i anslutning till Alströmergymnasiet.

Konsekvenser av tilldelad ram för ungdomsgymnasiala verksamheter

Alströmergymnasiet har de senaste åren minskat programutbudet dels beroende på att elevtalet har minskat och kommer att så göra ytterligare framöver och dels för att anpassa till de tilldelade ekonomiska ramarna. Syftet har varit att uppnå en hög fyllnadsgrad i samtliga program, klasser och grupper. Ett uppdrag som verksamheten har fullgjort. Erfarenheterna från 2009 och särskilt 2010 års intagning visar att detta förfaringssätt inte är oproblematiskt. Ett antal behöriga Alingsåsungdomar kan inte erbjudas plats på programmen och det finns heller inget som helst utrymme att senare under läsåret ta emot elever som av olika skäl ångrar ett val utanför kommunen och önskar en plats på Alströmergymnasiet. Utbildningsnämnden antog 2009 principen om att preliminärintagningen den 1 februari skall vara vägledande för dimensioneringen av programutbudet. Denna princip innebär att programorganisationen måste planeras i ett så tidigt skede att det i praktiken är omöjligt att förändra verksamheten när eleverna gör omval.

Fasta kostnader som hyror ser inte ut att kunna påverkas förrän tidigast 2012. Då först kommer effekterna av att dela lokaler med gymnasiesärskolan respektive kulturskolan. Dock kan ombyggda lokaler, i båda fallen, medföra en högre hyra. Eventuellt kan ytterligare minskat programutbud ge minskad hyreskostnad, då vissa program erbjuds i lokaler med kortare hyresavtal.

Inköp till framförallt program och ämnen ligger redan idag lågt och det finns där ett ackumulerat behov sedan flera år tillbaka. I och med den nya gymnasiereformen läsåret 2011/12, kommer en hel del nya läromedel att behöva köpas in.

I övrigt handlar det om rörliga kostnader där personalens lön utgör den största posten. Att ytterligare minska antalet lärartjänster kan innebära nedläggning av program som har ett högt söktryck. Detta i sin tur kan innebära att fler elever söker sig till andra kommuner och skolor vilket ökar underskottet för interkommunal ersättning. Eftersom hyreskostnaden minskar långsamt eller inte alls innebär detta samtidigt större lokalkostnad per elev. Det bör också observeras att en stor andel bland de lärare som riskerar att bli uppsagda har ett års uppsägningstid. Riskerna med att minska verksamheten drastiskt är dels att ungdomar kan välja bort skolan även om det önskade programmet finns kvar, dels att man minskar så mycket att inte Alingsåsungdomar får plats i organisationen och därmed söker sig externt.

2011 genomförs en stor gymnasiereform. Utbildningsnämnden har beslutat om ett programutbud som erbjuder en bredd och många valmöjligheter. Ambitionen är att Alingsåsungdomarna skall se Alströmergymnasiet som sitt förstahandsval. Det föreslagna programutbudet är baserat på erfarenheter utifrån sökmönster och dimensionerat utifrån elevkullens storlek. Ytterligare en viktig faktor är att i den nya gymnasieskolan skall samtliga behöriga elever erbjudas en plats på ett program. Det blir inte möjligt att som sker i dagens gymnasieskola hänvisa behöriga elever till det individuella programmet. För att undvika att återigen komma i en situation där organisationen är alltför slimmad och inte kan tillgodose omval eller inresande elevers val, är ett alternativ att verksamheten erhåller medel till det planerade programutbudet. Utifrån detta resonemang behövs ett resurstillskott på 8 mnkr. Detta skulle ge verksamheten stabilitet efter två års uppsägningar, samt ge verksamheten den arbetsro som be-

hövs för att kunna ta sig an den nya gymnasiereformen och skapa förutsättningar att intensifiera arbetet med att få fler elever att nå fullständigt slutförhållande.

Kommunstyrelsen har gett utbildningsnämnden och kommunledningskontoret i uppdrag att inkomma med förslag till ersättningsmodell baserat på GR:s prislista. Vidare skall förslag lämnas på hur lokalkostnadsproblematiken skall hanteras. Till detta skall beslut fattas om hur de interkommunala kostnaderna skall hanteras. I nuvarande förslag till ramar finns medel avsatta både hos kommunstyrelsen och utbildningsnämnden. I en renodlad ersättningsmodell hanteras de interkommunala ersättningarna avskilt från gymnasieskolan, och verksamheten erhåller medel utifrån elevtal. Det är nödvändigt att skapa en modell som tar hänsyn samtliga faktorer och samtidigt ger verksamheten stabilitet och rimliga planeringsförutsättningar.

När det gäller konsekvenser av tilldelad ram för gymnasiesärskolan kan i nuläget följande konstateras:

- Antalet Alingsåselever på gymnasiesärskolan har ökat sedan 2009. Kommunbidraget har sedan 2009 minskat med ca 900 tkr.
- Interkommunala intäkter minskar 2011 troligtvis med över en miljon.

Detta gör att, med bibehållen verksamhet och personal går det ej att lägga en budget i balans, utan åtgärder måste vidtas. Utöver förväntade elevströmningar finns det ett antal osäkerhetsfaktorer under 2011 som kan komma att påverka såsom hyreskostnader och eventuella samordningsfördelar vid en integrering av gymnasiesärskolan och gymnasieskolan.

Vuxnas lärande

Organisationen kring de vuxnas lärande och utvecklingen i Utbildningshuset kommer att förändras framöver. Efter att ha varit tre skilda verksamheter (Campus, Vuxenutbildningen och Studie- och yrkesvägledare), tog nämnden i början av 2009 beslut om bildandet av en gemensam verksamhet med tillhörande enheterna Vuxnas Lärande och Vägledning. Utbildningshuset arbetar på att bli en plattform där utbildning och utveckling samlas. Beslut i kommunstyrelsen stärker detta arbete och framöver skall arbetas för att Utbildningshuset blir ett "Utvecklingshus", för att därigenom visa på ett bredare perspektiv, där både utbildning och utveckling samlas under ett tak.

Integrationsavdelningen

Riksdagen har i mars fastställt nya regler för flyktningmottagning utifrån regeringens proposition "Nyanlända invandrares arbetsmarknadsetablering - egenansvar med professionellt stöd". Den nya reformen kommer att träda i kraft från och med den 1 december 2010. Det innebär att huvudansvaret för etableringsinsatserna för nyanlända vuxna 20-64 år flyttas över till Arbetsförmedlingen. Kommunen har kvar samordningsansvaret för personer som är äldre än 64 år samt barn och ungdomar upp till 20 år. Därutöver ska kommunen ansvara för svenskundervisning, samhällsorientering, bostadsförsörjning och mottagning, rehabiliterande insatser för vuxna som har 25 % prestationsförmåga eller lägre, övrig kommunal verksamhet och service för nyanlända. För personer 20-64 år som inte berättigas till etableringsersättning kommer att vara i behov av ekonomiskt bistånd.

Inom svenskundervisningen kommer prestationsbaserad stimulansersättning att träda i kraft från och med den 1 september 2010 (SFI-bonus). Gällande samhällsorientering tillsatte regeringen en utredning den 5 november 2009, då den har varierat till form och innehåll. Ytterligare ett skäl till att förändra var att informationen varierat i kommunerna och att informationen bör ges tidigt i introduktionen på modersmålet.

Regeringen har beslutat om de förordningar som kommer att gälla förutom den som reglerar ersättningsnivåerna till kommunerna. Med hänvisning till osäkerheten kring ersättningsnivåerna blir budgetberäkningen mycket osäker inför 2011 och 2012. Det innebär att det prognostiserade överskottet för fond 7407 kan komma att behövas inför 2011 och 2012 för att

täcka kostnader för redan mottagna grupper samt eventuella omställningskostnader för avdelningen.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Inventarier	890	890	890	890	890
IT-utrustning	2 510	2 510	2 510	2 510	2 510
Summa	3 400	3 400	3 400	3 400	3 400

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Nämnd	-663	-720	-682	-706	-724
Förvaltningskontor	-3 958	-4 049	-3 831	-3 965	-4 065
Gymnasieutbildning	-139 277	-131 050	-129 045	-132 232	-135 642
Alströmer interkommunalt	-40 286	-43 845	-36 212	-34 445	-35 291
Vuxenutbildning	-17 051	-17 515	-17 009	-17 884	-18 345
Campus Alingsås	-2 632	-2 901	-2 629	-2 658	-2 725
Integrationsavdelning	-17 148	-14 907	-11 395	-11 405	-11 850
Summa	-221 015	-214 987	-200 803	-203 295	-208 642
Intäkter					
Nämnd	0	0	0	0	0
Förvaltningskontor	12	1	0	0	0
Gymnasieutbildning	14 287	11 973	12 537	12 724	13 105
Alströmer interkommunalt	18 497	13 071	11 420	10 173	10 478
Vuxenutbildning	3 158	1 440	1 537	1 849	1 904
Campus Alingsås	13	1	0	0	0
Integrationsavdelning	23 181	14 544	11 049	11 049	11 485
<i>Kommunbidrag</i>	<i>166 306</i>	<i>174 457</i>	<i>164 760</i>	<i>167 500</i>	<i>171 670</i>
Summa	225 454	215 487	201 303	203 295	208 642
Netto	4 439	500	500	0	0

Ansvarsenhet 6

Barn- och ungdomsnämnd

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Barn- och ungdomsnämnden skall erbjuda omsorg och förutsättningar för lärande där alla känner trygghet, uppnår målen och känner fortsatt lust att lära. En helhetssyn på omsorg och lärande skall ligga till grund för arbetet med barn och unga. Etiska värden och principer som bygger på solidaritet och respekt för andra människors rättigheter och alla människors lika värde, skall ligga till grund för verksamheten. Barnomsorgen ska, på samma sätt som skolan, bygga på en värdegrund med en etik som förvaltas av kristen tradition och västerländsk humanism, FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna samt barnkonventionens principer. Tillsammans med utbildningsnämnden skall barn- och ungdomsnämnden verka för att barn och ungdomar utvecklar kompetens för att leva och verka i dagens och morgondagens samhälle. Barns, ungdomars och föräldrars möjligheter till direkt inflytande, delaktighet och ansvar skall vara stort. Därvid skall vi möta och ta tillvara barns och ungdomars olikheter. Det skall finnas mångfald och valfrihet vad beträffar pedagogiska inriktningar, arbetsformer och arbetssätt.

Nuvarande verksamhet inklusive styrtal

Pågående verksamheter

Barn- och ungdomsnämnden svarar för förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola och obligatorisk särskola. Verksamheterna styrs genom skollag, förordningar och allmänna råd samt kommunens mål och riktlinjer. Skolinspektionen har tillsynsansvaret för kommunens verksamhet.

Förskoleverksamheten bedrivs, i form av förskola, pedagogisk omsorg, flerfamiljssystem och öppen förskola, för barn i åldern 1-5 år, i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier, barnets eget behov och vid förälders arbetslöshet samt föräldraledighet. Allmän förskola erbjuds från och med 2010-07-01 för tre-, fyra- och femåringar. Förskoleverksamhetens uppgift är att genom pedagogisk verksamhet erbjuda barn lärande fostran och omvårdnad. Förskolan har en egen läroplan som också är vägledande för pedagogisk omsorg och öppen förskola. Förskola, pedagogisk omsorg och familjesystem anordnas även av enskilda och då ansvarar kommunen för tillsyn av dessa verksamheter.

Skolbarnsomsorgen bedrivs, i form av fritidshem och pedagogisk omsorg, för barn som går i skolan/förskoleklassen t o m tolv års ålder, under den del av dagen då de inte vistas i skolan/förskoleklassen och under lov, i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier och barnets eget behov. För barn mellan tio och tolv år kan skolbarnsomsorgen även bedrivas i form av öppen fritidsverksamhet. Skolbarnsomsorgens uppgift är att komplettera hemmen samt erbjuda barnen en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen. Fritidshemmen styrs av gemensam läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet samt särskilda allmänna råd. Verksamheten kan även anordnas av enskilda och då ansvarar kommunen för tillsyn av dessa verksamheter.

Sexårsverksamheten bildar en egen frivillig skolform s k *förskoleklass*. Barn ska erbjudas plats i förskoleklassen från och med höstterminen det år då barnet fyller sex år till dess att barnet ska börja fullgöra sin skolplikt. Utbildningen i förskoleklassen ska stimulera varje barns utveckling och lärande och ligga till grund för fortsatt skolgång. Förskoleklassen omfattas av samma läroplan som grundskolan och fritidshemmet.

Enligt skollagen har alla barn skolplikt, vilket motsvaras av en rätt att få utbildning inom det offentliga skolväsendet. *Grundskolan* ska ha nio årskurser utan stadiindelning. Grundskoleverksamhet kan också anordnas i form av enskilda skolor. Skollagen anger vidare att utbildningen i grundskolan ska syfta till att ge eleverna de kunskaper, färdigheter och den skolning i övrigt som behövs för att delta i samhällslivet. Undervisningen i grundskolan styrs av grundskoleförordning, läroplan, kursplaner och timplaner.

Särskolan är en särskild skolform som bedrivs i form av grundsärskola och träningskola, för elever med funktionshinder och utvecklingsstörning och/eller autism. Den styrs av särskoleförordningen och samma läroplan som grundskolan men har egna kursplaner. Särskola finns på fyra skolor.

Familjecentralen är en samverkan mellan Alingsås kommun, Primärvården Södra Älvsborg och Carema vårdcentral. På familjecentralen är öppna förskolan navet. Familjecentralen är en träffpunkt för stora och små, där föräldrar träffar andra vuxna och barnen kan leka. På familjecentralen kan föräldrar och barn också komma i kontakt med andra verksamheter som kan ge råd och stöd till barnfamiljer.

BUS-uppdraget är en förvaltningsövergripande verksamhet som drivs i samverkan mellan socialnämnden, barn- och ungdomsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt utbildningsnämnden kring det förebyggande arbetet med barn och ungdomar. De centrala målsättningarna är förebyggande arbete, samutnyttjande av resurser och nätverksarbete.

Pågående verksamhetsförändringar

Ny skollag kommer att börja gälla 1 juli 2011, och fler nya reformer och satsningar som rör olika delar av verksamheten är på gång. Detta kommer att ställa krav på barn- och ungdomsförvaltningen verksamheter att göra de förändringar som krävs utifrån den nya lagstiftningen. Arbetet med att implementera den nya skollagen pågår under hösten 2010 och våren 2011. Likaså kommer nya kursplaner att träda i kraft 1 juli 2011 något som kommer att kräva utbildningsinsatser för personalen.

Utgångspunkter för de nya reformerna är kunskap, valfrihet och trygghet, gemensamma regler för skolformer och huvudmän, ökad rättssäkerhet för eleverna och tydligare ansvarsfördelning.

Flera förändringar kommer att medföra en ökad administration, liksom nya begrepp och befattningar. Detta innebär att förvaltningen har ett stort arbete framför sig över organisation, riktlinjer, delegationsförteckningar, rutiner för myndighetsutövning, samt kompetensutveckling för all personal, och information till barn, elever och vårdnadshavare.

Barnantalet i förskolan fortsätter att öka och förskoleutbyggnaden fortsätter därmed. Likaså börjar antalet elever i de lägre skolåren att öka och därmed även behovet av skolbarnomsorgsplatser. Elevantalet i de högre skolåren fortsätter att minska. Elevantalet når sin lägsta nivå läsåret 2010/2011. Förändringar av elevströmmar fortsätter. Höstterminen 2010 börjar centrum elever skolår 6 från Lendahlskolan, Noltorpskolan, Nalbyskolan och Ängaboskolan på Nalhagaskolan och Östlyckeskolan. Projektering pågår för att få in förskolor i skollokaler på nämnda skolor. Behovet av nya förskolelokaler kvarstår 2011 – 2013. En uteförskola startar upp hösten 2010 i en av de nya förskolelokalerna på Ängaboskolan.

Under de senaste åren har måluppfyllelsen varierat mellan åren. Skolutvecklingsarbete pågår för att eleverna ska nå en ökad måluppfyllelse. Skolutvecklingsarbetet utgår i från den utvecklingsstrategi som antogs 2009.

Arbetet med individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen har fortsatt, liksom systematisk skolutveckling. Vidare har arbetet med språk- och matematikutvecklingsarbetet intensifierats – inte minst p.g. a de skriftliga omdömena och nya nationella mål och prov som införts i matematik, svenska och svenska som andra språk. Behovet att synliggöra kunskapsmålen och skapa förutsättningar för elevers ansvar och inflytande i sitt lärande är stort och en utmaning inför fortsatt utvecklingsarbete. Detta arbete fortsätter under 2011. Likaså fortsätter utveckling av kvalitetsarbetet och hur skolorna arbetar med att följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling, samt det analyser som görs av skolan och de åtgärder som görs. Betyg och bedömningsfrågor står dessutom ständigt i focus och arbete pågår med olika insatser både från utvecklingsenheten och på de enskilda skolorna.

Diskussionen kring digitala lärmiljöer och behovet av att skapa lust till lärande, för en högre måluppfyllelse, är högaktuell och prioriterad. Det gäller dels att finna lösningar för att göra den digitala miljön ständigt tillgänglig för alla elever, 1-1, men inte minst att i första hand ge barn i behov av särskilt stöd tillgång till de hjälpmedel som idag finns att tillgå. Det handlar om att ge eleverna möjligheter till lust till lärande och att ge eleverna kompetens för livslångt lärande.

Styrtal

	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Barnomsorg 1-5 (6) år					
Förskola kommunal verksamhet	1648	1720	1738	1770	1780
Förskola enskild verksamhet	284	290	290	290	290
Pedagogisk omsorg kommunal verksamhet	48	43	38	33	30
Pedagogisk omsorg enskild verksamhet	3	3	3	3	3
Summa barnomsorg 1-5 (6) år	1983	2056	2069	2096	2103
Skolbarnomsorg 6-12 år					
Fritidshem kommunal verksamhet	1214	1301	1285	1340	1403
Fritidshem enskild verksamheten	209	205	210	210	210
Pedagogisk omsorg kommunal verksamhet	18	15	10	10	10
Pedagogisk omsorg enskild verksamhet	2	2	2	2	2
Summa skolbarnomsorg 6-12 år	1443	1524	1507	1562	1625
Grundskola					
Förskoleklass kommunal verksamhet	357	380	400	420	429
Förskoleklass enskild verksamhet	53	60	54	54	54
Grundskola 7-12 år kommunal verksamhet	2030	2052	2106	2168	2242
Grundskola 7-12 år enskild verksamhet	363	357	369	369	369
Grundskola 13-16 år kommunal verksamhet	1231	1151	1099	1052	1056
Grundskola 13-16 år enskild verksamhet	252	268	252	252	252
Särskola	52	55	55	55	55
Summa grundskola kommunal verksamhet	3670	3638	3660	3695	3782
Summa grundskola enskild verksamhet	668	685	675	675	675
Summa grundskola inkl särskola	4338	4322	4335	4370	4457
Därav elever i grundskola från annan kommun	-88	-85	-87	-87	-87
Därav elever i särskola från annan kommun	-5	-5	-5	-5	-5
Därutöver Alingsåselever i annan kommun	28	35	33	33	33
Totalt antal Alingsåselever i grundskola inkl särskola	4273	4267	4276	4311	4398
Nyckeltal					
Vårnadsbidrag					
Andel av 1-2-åringar för vilka vårdnadsbidrag utbetalas	-	12,00%	7,00%	7,00%	7,00%
Antal utbetalda vårdnadsbidrag/månad	-	120	70	70	70

Inriktningsmål

- A. Normer och värden
Nämnden ska påverka och stimulera barnen och eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar.
- B. Kunskaper, utveckling och lärande
Nämnden ska ansvara för att barnen och eleverna inhämtar och utvecklar goda kunskaper för möjlighet till fortsatt utbildning.
- C. Elevers ansvar och inflytande
Nämnden ska ansvara för att alla barn och elever ges förutsättningar att ha inflytande i och ta ansvar för sitt eget lärande.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	63 943	59 700	60 500	61 300	62 900
Verksamhetens kostnader	-590 518	-629 099	-644 886	-656 868	-680 180
Avskrivningar	-4 577	-6 231	-5 744	-6 828	-7 529
Verksamhetens nettokostnader	-531 152	-575 630	-590 130	-602 396	-624 809
Kommunbidrag	560 630	576 280	582 030	603 060	625 480
Finansnetto	-494	-650	-100	-664	-671
Resultat före extraordinära poster	28 984	0	-8 200	0	0
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	28 984	0	-8 200	0	0
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	16 500	16 500	8 300	0	0

Verksamhetsförändringar

Under den senaste 2-års perioden har barn- och ungdomsnämnden haft en allt mer ansträngd ekonomisk situation. Stora besparingar och neddragningar har genomförts i verksamheten. Nuvarande personalstat är för stor i förhållande till vad den ekonomiska ramen medger. De ekonomiska ramarna inför 2010 medför att behov av kostnadsreducerande åtgärder kvarstår.

Ambitionen är att barn per årsarbetare i förskolan och elever per antal lärare skall vara oförändrad, och att andra besparingsåtgärder ska genomföras. Arbetet med lokaleffektivisering fortsätter, likaså kommer andra kostnader som inte direkt hänförs till undervisningen att fortsätta att dras ner än mer.

Barn- och ungdomsnämnden kommer att behöva använda sig av sitt eget kapital för att finansiera specifika engångskostnader och omställningskostnader.

Vilka effekter de ekonomiska ramarna kommer att få på verksamheten de kommande åren är svåra att ange, men det är nämndens uppfattning att det kommer att kräva personalnedskärningar för att klara en ekonomi i balans. De åtgärder som föreslås i första hand är följande:

- beviljande av avgångsstimulans
- fortsatta satsningar på lärarlyft och förskolelyft 2011

Barnantalet i förskolan kommer att fortsätta att öka och förskoleutbyggnaden måste därmed fortsätta. Ny förskola ska stå klar i Ingared, och projektering av ny förskola i Västra Bodarna kommer att påbörjas. Antalet elever i de lägre skolåren börjar öka och därmed ökar även be-

hov av skolbarnomsorgsplatser. Elevantalet har nått sin lägsta nivå, men kommer inte att börja öka förrän läsåret 2012/2013. Arbete med utveckling av Stadsskogskolan pågår dessutom.

Ny skollag kommer att börja gälla 1 juli 2011, och fler nya reformer och satsningar som rör olika delar av verksamheten är på gång. Detta kommer att ställa krav på barn- och ungdomsförvaltningen verksamheter att göra de förändringar som krävs utifrån den nya lagstiftningen.

Organisatoriskt kommer den nya skollagen att innebära att organisationen förändras i och med att ledningsansvaret för förskolan, fritidshemmen och skolan ska förtydligas. Rektors ledningsansvar omfattar verksamheten i en skola. Även förskolans ledning ska regleras i skollagen och verksamheten i en förskola ska ledas av en förskolechef.

De enskilda förskolornas och friskolorna kommer också att påverkas av den nya skollagen, då gemensamma regler för skolformer och huvudmän även kommer att ställa andra krav på dessa verksamheter. Detta gör att arbete med insyn och tillsyn antagligen kommer att öka.

Vad införandet av nya skollagen och dess följder kommer att innebära mer i detalj är i dagsläget oklart, men ökade krav, kostnader och administration befaras.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
IT-utrustning	2 800	3 850	3 400	3 000	3 000
Övriga inventarier	3 100	5 950	3 000	3 000	3 000
Summa	5 900	9 800	6 400	6 000	6 000

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
<i>Kostnader</i>					
Politisk verksamhet	-700	-943	-850	-870	-890
Förskola	-203 099	-223 788	-234 189	-240 148	-252 315
Fritidshem	-45 800	-49 880	-49 604	-51 752	-54 181
Pedagogisk omsorg	-8 200	-9 911	-7 715	-7 541	-7 378
Grundskola	-337 790	-351 478	-358 372	-364 049	-373 616
Summa	-595 589	-636 000	-650 730	-664 360	-688 380
<i>Intäkter</i>					
Politisk verksamhet	0	0	0	0	0
Förskola	25 780	25 800	28 243	28 766	29 291
Fritidshem	15 600	14 700	14 183	14 856	15 588
Pedagogisk omsorg	1 900	1 300	1 264	1 254	1 244
Grundskola	20 663	17 900	16 810	16 424	16 777
<i>Kommunbidrag</i>	560 630	576 300	582 030	603 060	625 480
Summa	624 573	636 000	642 530	664 360	688 380
Netto	28 984	0	-8 200	0	0

Ansvarsenhet 5

Kultur- och fritidsnämnd

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Kultur- och fritidsnämnden har som syfte att ge förutsättningar för ett rikt och varierat kultur- och fritidsutbud av hög kvalitet i hela kommunen. Prioriterad målgrupp är barn- och ungdomar. Verksamheterna skall utvecklas och förändras genom en hög grad av samverkan såväl mellan personer-, funktioner- och avdelningar inom förvaltningen som mellan förvaltningen och andra parter i samhället. Befintliga och nya arenor och verksamheter ska utvecklas till attraktiva och spännande mötesplatser för att stimulera till upplevelser för både kropp och själ för alla. Nämnden skall verka för öppenhet-, mångfald- och bredd för att underlätta integration-, jämställdhet- och ökad folkhälsa. Nämnden skall i dialog med förenings- och folkbildningslivet, lokalt- och regionalt, stödja och samverka i de olika kultur- och fritidsverksamheterna. Vidare skall nämnden i samverkan med barn- och ungdomsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och andra samhällsaktörer sträva efter att motverka social-ekonomisk- och kulturell segregation i samhället. Det förebyggande arbetet mot droganvändning utgör en grundförutsättning i samtlig verksamhet inom kultur- och fritidsnämndens område. Dessutom skall en utgångspunkt i arbetet vara att finna samarbetsformer med skolan för det pedagogiska arbetet.

Nuvarande verksamhet

Pågående verksamheter

Förvaltningen består av följande fyra avdelningar: förvaltningsledning, kulturhus, Kabom samt sport- och rekreation.

I *förvaltningsledningen* ingår nämndservice, föreningsstöd och vänortsverksamhet. Bidrag utgår till föreningar som verksamhetsbidrag, anläggningsbidrag, investeringsbidrag, lönebidrag och projektbidrag. Vänortsverksamhet bedrivs tillsammans med de nordiska vänorterna och genom vänortsföreningar med de övriga vänorterna.

Kulturhuset består av bibliotek, museum, konsthall och evenemang. Kommunbiblioteket består av huvudbibliotek, Sollebrunns filialbibliotek, Ingaredsfilialbibliotek, samt uppsökande verksamhet. Basverksamheten är öppen för alla och avgiftsfri. Biblioteket har två uppgifter: informations- och kunskapsuppgiften samt kulturuppgiften. Genom biblioteket har kommuninvånarna tillgång till information och kunskapssökande samt till medier för upplevelser. Biblioteket arbetar aktivt med läsfrämjande verksamhet för att ge barn tillgång till berättelser, fakta, ord, mening och sammanhang. Alingsås museum är ett kommunalt museum och ansvarsområdet för verksamheten är hela Alingsås kommun. Museet samlar in föremål, arkivalier och fotografier och ger besökare upplevelser i utställningar och programverksamhet. Alströmerska magasinets publika verksamhet är för närvarande begränsat till en våning. Lokalen anpassas för att förbättra tillgängligheten och för hyresgästen Lights in Alingsås. Lights in Alingsås kommer att hyra lokalen i första hand till år 2012. Kulturhistoriska utställningar kommer att visas i konsthallen. I anslutning till Gräfsnäs slottsruin har museet producerat en ny utställning. I konsthallen visas tillfälliga konst- och konsthantverksutställningar. Dessutom arrangeras olika program som konserter, författarbesök och föreläsningar. Kulturskolan bedriver pedagogisk verksamhet för förskole- och skolklasser i verkstaden. Entréavgift är införd till konsthallen för att öka verksamhetsintäkterna. Evenemangsverksamheten erbjuder teaterföreställningar för barn och familjer, filmverksamhet, allmänskulturella program och information.

Kabom består av kulturskolan och event- och ungdomscenter. Kulturskolan erbjuder undervisning i mån av plats till alla barn- och ungdomar i åldrarna 6-19 år i Alingsås kommun. Undervisningen utgår från elevernas egna intressen och förutsättningar och syftar till att utveckla elevernas intressen och samtidigt skapa nya. Undervisningen är avgiftsbelagd och varierar beroende på ämne. Event- och ungdomscenter erbjuder ungdomar en meningsfull fritid i den öppna och riktade verksamheten som bedrivs över hela kommunen. De tre verksamhetsområdena är Sollebrunn/ Bjärke, Hemsjö/Ingared och Alingsås tätort. I verksamheten ingår lovverksamhet och olika arrangemang riktade till ungdomar. Verksamheten bedrivs i egen regi eller i samverkan med andra organisationer. Avdelningen representerar förvaltningen i kommunens gemensamma BUS-arbetet som syftar till att stärka kommunens förebyggande barn- och ungdomsarbete.

Sport- och rekreation ansvarar för drift och skötsel av flera av kommunens Idrottshallar och idrottsplaner som Nohagahallen med simhall, Nohaga ishall samt Växthuset i Sollebrunn som är de största anläggningarna och som drivs med egen Personal. Idrottshallen i Nohaga är föremål för en ombyggnadsplan. Antalet publikplatser skall utökas och hallen skall nå högre standard. Även Nohagabadet är föremål för ombyggnation och renovering. Utöver idrottsanläggningar har avdelningen ansvar för simskoleundervisning i egen regi både i simhall samt vid badplatser. Skötsel av kommunala badplatser är en annan arbetsuppgift. Barnens lantgård i djurparken är ombyggd för att vara bättre anpassad för både djur och besökare. I djurparken bedrivs djurparksverksamhet där däggdjur och fåglar visas. Uthyrningsverksamhet av kommunala lokaler hanteras av avdelningen.

Pågående verksamhetsförändringar

Under året skall förvaltningen göra en översyn och en effektivisering av verksamheternas ledning, styrning och administration. Ett av målen med översynen är att inom ram skapa utrymme för en informatör i förvaltningen.

Förvaltningen skall tillsammans med GR-kommunerna genomföra en översyn av gemensamma verksamhetsområden som kan leda till förbättringar och gemensam hantering av exempelvis regelverk vid uthyrning, fördelning av plan- och halltider, taxor och bidrag samt nyckeltal.

För att stärka besöksnäringen i Alingsås kommun föreslås ett samarbete med turistbyrån. Kulturhuset är en strategisk arena i kommunen och borde vara möjlig att utvecklas för detta ändamål.

Ett demokratiprojekt skall starta med målet att bilda ett ungdomsfullmäktige i Alingsås. Berörda förvaltningar är barn- och ungdomsförvaltningen, kommunledningskontoret och kultur- och fritidsförvaltningen.

Kulturhuset skall ta fram en plan för ökad samverkan mellan verksamheterna. Arbetet påbörjas med en inbjudan till samtal med allmänheten om hur en attraktiv kulturarena bör och skall se ut.

Huvudbiblioteket behöver göra en upprustning av sina lokaler. Ett underlag skall tas fram inför ett kommande beslut.

Fler museitjänster ska läggas ut på Internet för att i likhet med biblioteket bli ett 24-timmarsmuseum som är tillgängligt vid alla tidpunkter på dygnet. Evenemangsverksamheten tillkommer som verksamhet i kulturhuset med start från och med hösten år 2010. En dansfestival kommer att anordnas under året där både professionella aktörer och amatörer skall delta.

Kabomavdelningen planerar att tillsammans med Alströmergymnasiet skapa nya arenor. Kulturskolan och event- och ungdomscenter utvecklar tillsammans med Alströmergymnasiet nya och gemensamma lokaler. Ett nytt utbud med ett 10-tal nya program kommer att erbjudas eleverna.

Ett pilotprojekt startas där kulturskolan erbjuder verksamhet till funktionsnedsatta barn- och ungdomar. Event- och ungdomscenter kommer att medverka i demokratiprojektet som innebär att skapa ett ungdomsfullmäktige i Alingsås.

Avseende avdelningens förebyggande ungdomsarbete finns det behov att förstärka verksamheten med en halv ungdomskonsulenttjänst omfattande en årskostnad på 300 tkr. Resultatet skulle innebära att fler ungdomar kan nås av verksamheten.

Nolhagahallen planeras att genomgå en ombyggnation. Den nya arenan beräknas att kunna ta emot fler åskådare och få en bättre standard. Den före detta bowlinghallen får en ny verksamhet genom att en extern part kommer att driva en friskvårdsanläggning i lokalerna. Förändringen innebär ett inkomstbortfall för förvaltningen på 700 tkr.

Nolhagabadet har stort behov av renovering och upprustning men det är även viktigt med en utveckling av lokalerna. Planering för detta är gjord i samråd med fastighetsägaren. Under stängningsperioden, som beräknas till 8-9 månader, uppstår en minskad intäkt på uppskattningsvis 2 000 tkr. Denna summa skall finnas med i uppgörelsen med fastighetsägaren.

En konstgräsplan skall anläggas på Alströmervallen. Samråd har skett med berörda fotbollsklubbar. Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för driften av konstgräsplanen.

Nolhalla ishall har ett stort behov av förbättring och utveckling. En utredning av behovet och förslag till åtgärder kommer att tas fram inför kommande beslut.

Styrtal

	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Bidrag					
Antal aktiviteter	24 383	26 000	24000	24000	24000
Antal deltagartillfällen	230 025	235 000	230000	230000	230000
Bibliotek					
Mediautlåning	332 281	310 000	310 000	310 000	310 000
Mediaförvärv, antal volymer	6 903	6 200	7000	8 000	8 000
Besök, huvudbibliotek	234 413	245 000	245 000	245 000	245 000
Besök, Sollebrunns bibliotek****	42300	30000	45000	45000	45000
Besök, Ingareds bibliotek****	14100	10000	15000	15000	15000
Besök, bibliotekets hemsida	96 667	85 000	90 000	90 000	90 000
Studiebesök, antal tillfällen	282	440	330	330	330
Program, utställningar, antal tillfällen	*	40	220	220	220
Museum & konsthall					
Totalt antal besök	32 267	29 450	23 000	23 000	23 000
- varav besök i Gräfsnäs	12 000	13 000	13 000	13 000	13 000
- varav besök i Alingsås konsthall	10 438	12 000	10 000	10 000	10 000
- varav skolbarn	826	1 000	1 000	1 000	1 000
Studiebesök, antal tillfällen	139	110	85	85	85
Program, antal tillfällen	69	45	45	75	75
Evenemang, film, musik, teater					
Antal besök	20 361	18 000	18 500	18 500	18 500
Antal tillfällen	185	175	170	170	170
Kostnadstäckningsgrad i % Palladium	38%	32%	33%	34%	34%
Event & ungdomscenter					
Antal personaltimmar	7 633	8 200	8 200	8 200	8 200
Verksamhetstid i %	50%	50%	50%	50%	50%
Kostnad per verksamhetstimme	886 kr	1 147 kr			
Antal tillfällen	712	830	830	830	830
- varav lovtillfällen	57	20	20	20	20
Antal ungdomar	21 230	16 400	16 400	16 400	16 400
- varav tjejer	43%	47%	50,00%	50,00%	50,00%
- vid lovtillfällen	1760	1 700	1 600	1 600	1 600
Kulturskolan					
Antal elevplatser	*	1180	1180	1180	1180
Elevtillfällen	*	2900	2900	2900	2900
Elevplatser fördelade på kön %					
- Flickor	*	60%	50,00%	50,00%	50,00%
- Pojkar	*	40%	50,00%	50,00%	50,00%
Elevplatser fördelade på musik i %	*	73%	73%	73%	73%
Elevplatser fördelade på övrigt i %	*	27%	27%	27%	27%
Nolhagahallen					
Antal besök till badet	123 112	121 000	**	100 000	100 000
- varav trimhallsbesök	24 531	22 000	***	***	***
- varav ungdomsbad	22 430	21 800	**	22 000	22 000
- varav vuxenbad	34 183	33 000	**	35 000	35 000

*Nyckeltalen är nya för 2010, därav finns inga uppgifter för 2009.

** Det föreslagna renoveringsalternativet för badet medför stängning av badet under 7-8 månader under 2011.

Beslut om exakt tidpunkt för renovering är i dagsläget ej beslutat. Därför inget styrtal för 2011.

***Trimhallsverksamheten övergår 2011 i annan regi. Inga styrtal kommer därefter att anges för trimhallen.

****På bibliotekets filialer finns idag ingen besöksräknare. Antalet besök beräknas utifrån antalet besök under en vecka på våren och under en vecka på hösten (vecka 13 och 39). Under 2011 planerar biblioteket att införa besöksräknare på filialerna..

Inriktningsmål

- A. Nämnden skall tillsammans med KS och BUN utveckla och skapa demokratiformer för att främja barns och ungdomars inflytande i deras vardag.
- B. Nämnden skall aktivt arbeta för att utveckla ett modernt kulturhus med bibliotek, museum, konsthall och evenemang i samverkan.
- C. Nämnden skall medverka till att utveckla kulturarenan tillsammans med utbildningsförvaltningen.
- D. Nämnden skall medverka till att graden av interaktivitet, via digitala och analoga media, ökar för medborgarna.
- E. Nämnden skall medverka till att sport- och rekreationsarenor utvecklas för att möta nya och nuvarande besökares behov och önskemål i hela kommunen.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	12 253	12 054	9 338	11 451	11 566
Verksamhetens kostnader	-59 369	-63 112	-58 715	-68 348	-69 851
Avskrivningar	-1 173	-1 215	-1 113	-1 218	-1 271
Verksamhetens nettokostnader	-48 289	-52 273	-50 490	-58 115	-59 556
Kommunbidrag	49 764	52 464	50 750	58 400	59 850
Finansnetto	-182	-191	-260	-285	-294
Resultat före extraordinära poster	1 293	0	0	0	0
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	1 293	0	0	0	0
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	1 583	1 583	1 583	1 583	1 583

Verksamhetsförändringar

Kultur- och fritidsförvaltningen tillsammans med BOU, UTB, VOF och SOC och KLK, har påbörjat ett arbete med att möjligen skapa ett gemensamt förvaltningskluster lokaliserat till västra delen av Kungsgatan. Förvaltningen ser positivt på samarbetet och tror att det både gynnar samarbetet mellan förvaltningarna men inte minst kan verksamheterna utvecklas och därmed vara till nytta för kommunens invånare.

Nolhaga park är en viktig mötesplats i Alingsås. En detaljplan är på väg att fastställas. Flera verksamheter finns i området men det finns ingen samordning av de olika verksamheterna. Förvaltningen kommer att i samråd med tekniska kontoret och miljöskyddskontoret att påbörja ett arbete med att skapa en struktur där de som finns på plats i parken och de som önskar vara med och bedriva verksamhet ingår. Denna organisationsform används i arbetet med Gräfsnässparken och fungerar med ett mycket gott resultat.

Kulturhuset bestående av biblioteket, museum, konsthall och evenemang kommer utifrån nya arbetsformer att uppnå en bredare samverkan och finna verksamheter som attraherar fler besökare. Samverkan berör delvis lokalen/lokaler samtidigt som verksamhetsinnehållet berörs. En seminarieserie med inspirationskvällar kommer att arrangeras för att verksamheten i utvecklingsarbetet skall kunna ta del av olika erfarenheter och synpunkter avseende området.

Palladium behöver datera upp sin filmteknik vilket innebär en anpassning till digital teknik.

Kulturskolan och event- och ungdomscenter skapar en ny gemensam arena på Alströmergymnasiet. Kulturskolan samordnar sin verksamhet med Estetiska programmet samtidigt som event- och ungdomscenter skapar en arena i samverkan med föreningar och skolelever.

Ishallen behöver utvecklas och upprustas genom om- och tillbyggnad. Det är stora brister i den nuvarande hallen. Arenan är viktig för ungdomar, såväl för pojkar som för flickor.

I djurparken behöver Fiskevillan renoveras och byggas om för att inrymma samlingslokaler där pedagogisk verksamhet kan bedrivas.

Nolhagahallen och Nolhagabadet är föremål för ombyggnation och tillbyggnad för att möta de önskemål om en funktionsanpassad verksamhet som finns.

Sport- och rekreation framhåller att det är angeläget att skapa fler mötesplatser för olika målgrupper som avser sport – och rekreation. Nya mötesplatser är angelägna främst i Ingared och Sollebrunn. Exempel på aktivitetsplatser är anläggning för skateboardåkning, klättervägg, isbana och anläggning för beachvolleyboll.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Inventarier	720	868	975	870	430
Instrument	80	100	100	100	100
Datorer	423	303	305	305	305
Inköp av konst	0	100	0	0	100
Palladium	27	29	60	60	
Ismaskin	1 000				
Summa	2 250	1 400	1 440	1 335	935

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Politisk verksamhet	-3 421	-4 940	-3 872	-10 257	-10 488
Bidrag till föreningar och org.	-6 820	-7 561	-7 403	-7 585	-7 755
Bibliotek	-12 196	-12 727	-12 852	-13 167	-13 462
Musei- och konstverksamhet	-4 541	-3 992	-3 334	-3 415	-3 492
Evenemang	-2 994	-2 925	-2 981	-3 055	-3 123
Event & Ungdomscenter	-5 395	-6 237	-6 273	-6 427	-6 570
Kulturskola	-7 495	-7 712	-7 773	-7 965	-8 143
Sport & Rekreation	-18 172	-18 424	-15 600	-17 980	-18 382
Summa	-61 035	-64 518	-60 088	-69 851	-71 415
Intäkter					
Politisk verksamhet	28	0	0	0	0
Bidrag till föreningar och org.	511	12	12	12	12
Bibliotek	685	613	605	611	617
Musei- och konstverksamhet	314	260	220	222	224
Evenemang	1 117	990	999	1 009	1 019
Event & Ungdomscenter	536	746	753	761	768
Kulturskola	2 033	2 095	2 116	2 137	2 159
Sport & Rekreation	7 328	7 338	4 633	6 699	6 766
<i>Kommunbidrag</i>	<i>49 764</i>	<i>52 464</i>	<i>50 750</i>	<i>58 400</i>	<i>59 850</i>
Finansiella intäkter	13				
Summa	62 328	64 518	60 088	69 851	71 415
Netto	1 293	0	0	0	0

Ansvarsenhet 4

Miljöskydds nämnd

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Nämnden ska vara pådrivande i arbetet med att säkerställa en ekologiskt långsiktigt hållbar utveckling. Syftet med miljöskydds nämndens arbete är att bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena.

Nuvarande verksamhet inklusive styrta

Pågående verksamheter

Miljöskydds nämnden är till största delen en myndighetsnämnd med uppgift att informera om och utöva tillsyn och kontroll inom miljö och hälsoskydd samt livsmedelsverksamhet. De viktigaste lagarna för nämndens myndighetsutövning är miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Som verktyg i myndighetsutövningen ingår bland annat information och påverkan, tillåtlighetsprövning, miljöövervakning, inspektioner och provtagning.

Nämnden deltar aktivt i kommunens övergripande miljöarbete för en hållbar utveckling. Merparten av arbetet kopplas till kommunens tillväxtområden genom deltagande i kommunövergripande arbets- och samrådsgrupper för översikts- och detaljplaner. Tillsammans med kommunledningskontoret arbetar nämnden med revidering av de lokala miljömålen samt att ta fram kommunens miljöredovisning. Nämnden ansvarar för den kommunala energi- och klimatrådgivningen.

Nämnden är kommunens naturvårdsorgan med ansvar för bland annat handläggning av naturvårdsärenden och att naturvårdande insatser genomförs. Nämnden har tillsyn av kommunala naturreservat. Dessutom bedrivs arbete med utveckling av tätortsnära natur inom två delprojekt, Projekt Naturligtvis och Projekt Naturligtvisare, för vilka kommunen har fått statsbidrag. Projekten avslutas under 2010.

Pågående verksamhetsförändringar

Generellt gäller att ärendehantering och samrådsförfrågningar från kommunmedborgare och verksamhetsutövare ökar för varje år. En stor del av resurserna måste därför användas för dessa uppgifter istället för att läggas på nämndens tillsyn och kontroll.

Ett stort antal planer och program tas fram i kommunen. I alla dessa efterfrågas miljöskydds nämndens kompetens för medverkan i tidigt skede samt granskning av samråds- och remisshandlingar. På grund av det stora behovet av nya detaljplaner har byggnadsnämnden förstärkts med två planarkitekter för att påskynda arbetet med framtagandet av planerna. Detta kommer att leda till en ännu större belastning på miljöskydds nämndens handläggare. Medverkan i och granskning av planer och program är helt och hållet finansierat av kommunbidraget. Redan idag är resurserna på nämnden begränsade för detta arbete.

Energi- och klimatrådgivningen kompletteras under hösten med en tjänst för energieffektivisering av framför allt kommunens egna fastigheter. Båda dessa tjänster finansieras med statsbidrag från Energimyndigheten och påverkar budgeten endast marginellt.

Styrtal

	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Nettokostnad per invånare, SEK	206	209	221	225	230
Intäktsfinansiering av myndighetsarbete, %	35	31	34	34	34
Handläggare per 10 000 invånare	3,6	3,8	3,8	3,8	3,8
Registrerade tillsynsbesök	687	800	800	800	800

Inriktningsmål

- Nämnden skall medverka till att utveckla Alingsås till en långsiktigt hållbar kommun.
- Nämnden skall utveckla tillsyn och service med utgångspunkt från de nationella och lokala miljömålen.
- Miljöskyddsnämnden ska utveckla och utföra livsmedelskontrollen i enlighet med Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	4 081	3 973	3 250	3 340	3 430
Verksamhetens kostnader	-11 398	-12 003	-11 020	-11 290	-11 590
Avskrivningar	-203	-220	-220	-220	-220
Verksamhetens nettokostnader	-7 520	-8 250	-7 990	-8 170	-8 380
Kommunbidrag	7 440	8 250	7 990	8 170	8 380
Finansnetto	-22	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster	-102	0	0	0	0
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	-102	0	0	0	0
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	147	49	147	147	147

Verksamhetsförändringar

Från den 1 januari 2011 tas en del planeringsuppgifter bort från miljöskyddsnämnden genom att naturvårdsplaneringen och energifrågorna flyttas över till den nya samhällsbyggnadsnämnden. Det här avsnittet behandlar miljöskyddsnämndens verksamhet i den nya organisationen.

Inom miljö- och hälsoskyddstillsynen är personalresurserna otillräckliga. Trenden de senaste åren har varit att arbetet med tillsyn av miljöfarliga verksamheter med fast tillsynsavgift har ökat i omfattning. Tillsyn av dessa verksamheter prioriteras, medan tillsyn av verksamheter med timavgift görs i den mån resurserna tillåter. Tillsyn av hälsoskyddet har under senare tid legat på en låg nivå och någon uppryckning är inte möjlig med den tilldelade ramen. Avgiftsfinansieringsgraden för denna tillsyn är mindre än för tillsynen av miljöfarlig verksamhet och livsmedelsverksamheter.

Enligt livsmedelslagstiftningen tar miljöskyddsnämnden in avgifter för registrering och kontroll av livsmedelsanläggningarna i kommunen. De största intäkterna utgörs av de årliga avgift-

erna som alla godkända och registrerade verksamheter betalar. Av lagstiftningen framgår det att avgifterna ska finansiera registrering och godkännande av anläggningar samt årlig kontroll. Dessutom tillkommer avgifter för extra offentlig kontroll som verksamhetsutövare får betala då konstaterade brister föranleder kontroll utöver planerad kontroll. Utöver detta finns ett antal viktiga arbetsmoment som inte ska finansieras av avgifter utan via kommunbidraget. Hit hör bland annat planering av kontrollverksamheten, årlig rapportering till Livsmedelsverket, förfrågningar, klagomål, överklaganden, matförgiftningsutredning, avgifts- och sanktionsbeslut, informationsaktiviteter, nämndärenden och kompetensutveckling.

Budgetramen innehåller medel för att intensifiera arbetet med att förbättra vattenkvaliteten i Anten och Mjörn, varav merparten kommer att användas för arbete i Antens avrinningsområde. Arbetet med att inventera och kontrollera enskilda avloppsanläggningar runt Anten har påbörjats för att fortsätta de närmaste åren. Till detta kommer arbete med jordbrukstillsyn i området och fortsatt vattenövervakning som är nödvändig för att få en uppföljning av effekter av åtgärder som görs för att minska näringsbelastningen på sjöarna. Behovet av utredning för var åtgärder i form av skydds-zoner, våtmarker mm ska anläggas är stort. I samarbete med Sävåns vattenråd söks bidrag hos Vattenmyndigheten till en första utredning i området.

Överförandet av naturvårdsplaneringen från nämndens ansvarområde medför förändringar för nämndens arbete. En del av naturvårdarens arbete är att arbeta med planfrågor, en resurs som nu kommer att försvinna från nämnden. Det resulterar i mindre resurser att lägga på planarbetet samtidigt som byggnadsnämnden utökats med två planarkitekter för att påskynda framtagandet av detaljplaner. Arbetet med planer och program är en viktig del av det strategiska arbetet genom att kontoret medverkar i tidigt skede vid framtagande av såväl program som detalj- och översiktsplaner. Nämnden är en av kommunens remissinstanser i samrådsskedet avseende planer. Med begränsade resurser kan det bli nödvändigt att avstå från att vara med i tidigt skede där det är möjligt att påverka inriktning och omfattning av ett program eller en plan och att bara komma med synpunkter i remisskedet, vilket är ett för sent skede i planarbetet. Att lämna synpunkter ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt sent gör att planarbetet blir ineffektivt. Miljöskyddsnämnden har inte möjlighet att finansiera planarbete med externa intäkter utan det finansieras helt av kommunbidraget.

Sammanfattningsvis kan konstateras att myndighetsarbete måste prioriteras framför strategiska frågor och övergripande hållbarhetsfrågor. Detta motverkar ett av de syften som nämnden har, nämligen att vara pådrivande i arbetet med att säkerställa en ekologiskt långsiktigt hållbar utveckling. Satsningen på att intensifiera arbetet med att förbättra vattenkvaliteten i kommunen samt minskade resurser för planarbetet leder till en omprioritering av arbetsuppgifterna på miljöskyddskontoret. En av konsekvenserna är att miljöskyddsnämndens medverkan i kommunens planarbete kommer att bli betydligt mindre omfattande.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Datorer och IT	121	125	130	135	140
Instrument och inventarier	60	60	60	60	60
Summa	181	185	190	195	200

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
<i>Kostnader</i>					
Politisk verksamhet	-550	-560	-550	-450	-450
Myndighetsutövning	-8 550	-9 246	-9 330	-9 700	-10 000
Hållbar utv och naturvård	-2 490	-2 417	-1 360	-1 360	-1 360
Summa	-11 590	-12 223	-11 240	-11 510	-11 810
<i>Intäkter</i>					
Myndighetsutövning	2 950	2 880	3 210	3 300	3 390
Hållbar utv och naturvård	1 100	1 093	40	40	40
<i>Kommunbidrag</i>	7 440	8 250	7 990	8 170	8 380
Summa	11 490	12 223	11 240	11 510	11 810
Netto	-100	0	0	0	0

Ansvarsenhet 3

Samhällsbyggnadsnämnd

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Samhällsbyggnadsnämnden har som syfte att ansvara för kommunens fysiska planering och för en ändamålsenlig struktur av bebyggelse och natur. Nämnden skall även främja goda miljöförhållanden och en långsiktig god hushållning med mark och andra naturresurser i kommunen. Nämnden svarar för den formella fysiska planeringsprocessen: översiktsplanering, detaljplanering och bygglovgivning. Nämnden svarar också för markförsörjning, exploateringsverksamhet och naturvård. Nämnden svarar för en god byggnadskultur och en estetisk tilltalande stads- och landskapsmiljö. Nämnden skall ge en god och effektiv service inom sitt verksamhetsområde som skall kännetecknas av en stor öppenhet gentemot allmänheten.

Nuvarande verksamhet

Nämndens verksamhet består av tre huvudsakliga ansvarsområden: Fysisk planering, bygglovgivning samt mark och exploateringsfrågor.

Fysisk planering är reglerad i Plan- och Bygglagen och avser Översiktsplanering respektive Detaljplanering. Den översiktliga planeringen består av en kommuntäckande Översiktsplan samt ett antal fördjupningar. Planeringen är av strategisk karaktär, skall fastställas av kommunfullmäktige och är skattefinansierad. Detaljplaneringen bedrivs efter detaljplanebeställningen.

Bygglovverksamheten består av bygg-, mark- och rivningslov, förhandsbesked, bygganmälan samt tillsyn. Dessutom svarar nämnden för energirådgivning, såväl till kommunens egna byggnader som till enskilda. En speciell service för att främja näringslivet finns i form av en s k Företagssluss.

Exploateringsverksamheten förvaltar kommunens markreserv, fastigheter och på uppdrag medverkar till att attraktiva bostads- och industriområden iordningsställs i kommunen. Huvudprincipen är att verksamheten skall finansieras genom intäkter från markförsäljning. Undantaget är de strategiska fastigheter som kommunfullmäktige pekat ut att förvaltas av kommunen.

Inriktningsmål

- A. Samhällsbyggnadsnämnden skall ha en effektiv planprocess.
- B. Samhällsbyggnadsnämnden skall ha en god markberedskap för bostads- och verksamhetsområden.
- C. Samhällsbyggnadsnämnden skall verka för att minska energianvändningen för transporter och uppvärmning och verka för att förnyelsebara energikällor prioriteras.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter			38 285	44 015	32 240
Verksamhetens kostnader			-38 686	-35 230	-36 930
Avskrivningar			-2 146	-1 300	-1 340
Verksamhetens nettokostnader	0	0	-2 547	7 485	-6 030
Kommunbidrag			12 720	12 930	12 880
Finansnetto			-948	-350	70
Resultat före extraordinära poster	0	0	9 225	20 065	6 920
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	0	0	7 225	18 065	4 920
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	0	0	0	0	0

Verksamhetsförändringar

Då nämnden är nyskapad från 2011 är all verksamhet övertagen från andra nämnder. Uppgiften för året blir att skapa en välfungerande ny förvaltningsorganisation och en effektiv verksamhet.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Limit invest i fastigheter	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Sophus Gräfsnäsparken	1 000				
Toalettbyggn Gräfsnäsparken	1 500				
Hjortmarka (naturreservat)	1 600				
Datorer och IT (BN)	291	100	100	450	100
Inventarier (BN)	50	60	60	60	60
Flygfotografering (BN)		900			
Summa	5 441	2 060	1 160	1 510	1 160

Utbetalnings-/Inbetalningsplan

Belopp i tkr	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Utgifter					
Utbyggnad Exploateringsområden	87 740	47 180	22 400	26 370	26 310
Inkomster					
Övriga inkomster (ej tomtförsäljning)	24 835	12 300	1 850	5 910	0
Summa netto ut-/inbetalning	62 905	34 880	20 550	20 460	26 310

Intäkter och kostnader från exploateringsprojekt

Belopp i tkr	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Intäkter till resultaträkning					
<i>Tomtförsäljning</i>	46 890	69 550	45 950	28 800	36 550
Avgår bokfört värde	-33 425	-46 490	-36 000	-24 715	-30 940
Nettointäkt till resultaträkning	13 465	23 060	9 950	4 085	5 610

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Fastigheter			-10 050	-7 190	-7 580
Industrimark			-150	0	-50
Bostadsmark			-10 070	-7 380	-7 600
Markreserv			-2 140	-2 450	-2 690
Kontor			-230	-230	-230
Tätortsnära natur			-10	-10	-10
Kalkning			-650	-650	-650
Energirådgivning			-630	-630	-630
Nämnd			-590	-600	-600
Plan & Bygg			-16 850	-17 230	-17 740
Översiktsplanering			-970	-989	-1 019
Stadsskogen			-213		-500
<i>Justering i budgetberedning</i>				-181	39
Summa	0	0	-42 553	-37 540	-39 260
Intäkter					
Fastigheter			4 610	3 090	3 180
Industrimark			2 725	1 850	2 500
Bostadsmark			12 215	19 325	12 020
Markreserv			1 660	1 720	1 800
Finansiella intäkter			500	600	1 000
Kalkning			590	590	590
Energirådgivning			630	630	630
Plan & Bygg			10 510	11 040	11 550
Finansiella intäkter			30	30	30
Stadsskogen			5 588	5 800	
<i>Kommunbidrag</i>			12 720	12 930	12 880
Summa	0	0	51 778	57 605	46 180
Netto	0	0	9 225	20 065	6 920

Ansvarsenhet 1

Kommunstyrelse

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Kommunstyrelsens verksamhet kan delas in i två delar, styrelsens ledningsuppdrag och dess produktionsuppdrag. I ledningsuppdraget ingår ett övergripande ansvar för hela kommunkoncernen och att bevaka utvecklingen av ett hållbart samhälle lokalt, nationellt och internationellt. I produktionsuppdraget ingår ansvaret för kungemensamma uppgifter samt att ge god service till både medborgarna och de kommunala verksamheterna. Kommunstyrelsen beslutar om kollektivtrafiken. Det åligger dessutom kommunstyrelsen att kontinuerligt utvärdera kommunkoncernens samlade verksamhet och att verka för att de gemensamma resurserna används så effektivt som möjligt.

Nuvarande verksamhet

Pågående verksamheter

Kommunledningskontoret som leds av kommundirektören är organisatoriskt indelat i fyra avdelningar: ekonomi-, personal-, administrativa och utvecklingsavdelningen. Kommunledningskontoret svarar för samordningen av administrationen och utvecklingen av kommunkoncernen.

Kommunledningskontorets ledningsuppdrag innebär styrning, ledning och uppsikt av de kommunala verksamheterna. I detta ingår ansvar för kommunens centrala planering och uppföljning av ekonomi, personalfrågor, verksamheter och lokaler.

Kontoret sköter även ärendehantering och nämndadministration för kommunfullmäktige, kommunstyrelse, överförmyndarnämnd, valnämnd, AB Alingsås Rådhus och demokratiforum.

Därutöver ansvarar kommunledningskontoret för administreringen av Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund.

Kontoret ansvarar dessutom för viss kungemensam produktion som innebär stöd och service till övriga förvaltningar. Som exempel kan nämnas kommunens gemensamma telefonväxel, ansvar för kommunens gemensamma IT avseende infrastruktur, mjukvara samt löpande drift/underhåll. Här finns också juridisk service, löneadministration, upphandling, centralt arkiv, viss ekonomiadministration och finansförvaltning. Kommunledningskontoret svarar även för planering och beställning av kollektivtrafik gentemot Västtrafik. Under 2010 tillkom dessutom ansvaret för kommunens samlade kostverksamhet.

Pågående verksamhetsförändringar

Vision 2019 lades fast av kommunfullmäktige i juni 2008. Kommunstyrelsen leder nu arbetet med genomförandet av Vision 2019.

Kommunstyrelsen leder bland annat arbetet med att stärka varumärket Alingsås, utveckla ett hållbart samhälle och anpassa hela den kommunala organisationen till förändrade ekonomiska förutsättningar.

Kommunstyrelsen leder även arbetet med att ta fram en ny styrmodell som skall stå klar till 2012 års budgetarbete.

Till följd av den politiska översynen av nämndorganisationen inför nästa mandatperiod förändras kommunledningskontorets uppdrag och organisation. Syftet är att stärka kommunstyrelsen möjligheter att ta initiativ i strategiska frågor.

Inriktningsmål

- A. Kommunstyrelsen skall vidareutveckla sin roll som styr- och ledningsorgan mot ett ökat kommunkoncertänkande där samarbete genererar effektivitet.
- B. Kommunstyrelsen skall implementera de tre utvecklingsstrategierna inom vision 2019.
- C. Kommunstyrelsen skall medverka i näringspolitiska aktiviteter så att flera jobb och företag tillkommer.
- D. Kommunstyrelsen skall främja interkommunal samverkan
- E. Kommunstyrelsen skall verka för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro.
- F. Kommunstyrelsen skall utveckla jämställdhets- och mångfaldsarbetet i kommunen
- G. Kommunstyrelsen skall förbättra ledning och styrning av det systematiska arbetsmiljöarbetet inom kommunen.
- H. Kommunstyrelsen skall utveckla kommunens arbete med att tillgodose funktionshindrades behov av tillgänglighet och delaktighet.
- I. Kommunstyrelsen skall främja utvecklingen av en hållbar kollektivtrafik.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	40 817	83 184	103 113	104 917	107 539
Verksamhetens kostnader	-156 854	-195 307	-238 647	-244 339	-252 770
Avskrivningar	-4 267	-4 860	-5 029	-5 246	-5 347
Verksamhetens nettokostnader	-120 304	-116 983	-140 563	-144 668	-150 578
Kommunbidrag	115 472	120 515	141 030	145 020	150 870
Finansnetto	2 924	-186	-467	-352	-292
Resultat före extraordinära poster	-1 908	3 346	0	0	0
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	-1 908	3 346	0	0	0
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	29 123	32 469	32 469	32 469	32 469
<i>Eget kapital exkl. stadsskogen</i>	9 684	8 430	8 430	8 430	8 430

Verksamhetsförändringar

Under 2011 kommer ett ledningsinformationssystem att införas i kommunen.

En ny styrmodell skall implementeras under året och användas i samband med budgetarbetet inför 2012.

Efter det allmänna valet kommer ett antal utbildningar med inriktning mot nyvalda att genomföras under året.

Kommunledningskontoret skall under 2011 utveckla förmågan att stödja kommunstyrelsen strategiska arbete över hela samhällsutvecklingsområdet . Arbetet skall genomföras med utgångspunkt från visionen och dess tre tillväxtmotorer (boende, arbete och lärande) och innebär bl.a. att stärka förmågan att utarbeta strategier, förslag till målsättningar och beställningar till nämnderna samt att utreda, leda projekt och följa upp verksamhet inom kommunens hela verksamhetsområde. För att tillgodose dessa behov kommer en mindre omorganisation att genomföras samtidigt som kontorets arbetsmetoder ses över och dialogen med kommunens förvaltningar stärks.

Ett samlat arbete med att utveckla information och E-tjänster för kommuninvånarna via hemsidan kommer att göras.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
IT och inventarier KLK	735	620	620	620	650
Central IT	2 387	1 487	1 487	1 487	1 550
Kollektivtrafik	735	600	600	600	600
Telefonväxel	200	200	200	200	200
Ledningsinformationssystem	2 000				
E-tjänster	500	500	500		
Moduler	150	150	150	150	150
Kost	300	300	300	300	300
Summa	7 007	3 857	3 857	3 357	3 450

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Politisk verksamhet	-9 707	-5 580	-5 594	-5 692	-5 834
Styrning och ledning	-33 051	-27 199	-27 490	-30 285	-33 100
Stöd och service	-56 399	-105 367	-136 895	-139 291	-142 773
Kollektivtrafik	-28 002	-25 178	-27 761	-28 247	-28 953
Kommunfullmäktige	-1 222	-1 120	-1 304	-1 327	-1 360
Allmänna val	-1 165	-1 145			
Revision	-1 089	-1 150	-1 450	-1 475	-1 512
Projekt Stadsskogen			-213	-213	-213
Projekt Nollhaga	-720	-500			
Försörjningstöd		-3 500			
Räddningstjänsten	-31 192	-30 793	-32 799	-32 578	-33 555
Interkommunala kostnader			-13 000	-13 228	-13 558
Summa	-162 547	-201 532	-246 506	-252 335	-260 859
Intäkter					
Politisk verksamhet	20		25	25	26
Styrning och ledning	10 001	4 571	4 283	4 358	4 467
Stöd och service	29 653	73 093	100 347	102 103	104 656
Kollektivtrafik	3 395	1 301	433	441	452
Allmänna val	409	410			
Revision					
Projekt Stadsskogen	1 158	4 600			
Räddningstjänsten	30				
Ränta på eget kapital	485	388	388	388	388
<i>Kommunbidrag</i>	<i>115 475</i>	<i>120 515</i>	<i>141 030</i>	<i>145 020</i>	<i>150 870</i>
Summa	160 626	204 878	246 506	252 335	260 858
Netto	-1 921	3 346	0	0	0

Ansvarsenhet 13

Överförmyndarnämnd

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Överförmyndarnämnden är en myndighet som har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares samt gode mäns förvaltning. Förmyndare, förvaltare samt gode män är en ställföreträdare för en person som inte själv kan sköta sina angelägenheter. Den tillsyn som överförmyndarnämnden utövar över förmyndares, förvaltares samt gode mäns förvaltning skall ge garantier mot rättsförluster för de personer som inte själva kan tillvarata sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person. Överförmyndarnämnden granskar varje år den förvaltning och räkenskaper som utförts av förmyndare, förvaltare och gode män.

Nuvarande verksamhet inklusive styrtal

Pågående verksamheter

Om någon på grund av sjukdom eller liknande förhållande behöver hjälp med att bevaka sin rätt förvalta sin egendom eller sörja för sin person kan god man eller förvaltare förordnas. Godemans- och förvaltarskapsuppdrag förordnas av tingsrätten efter ansökan från överförmyndarnämnden. Tillfälliga, avgränsade uppdrag förordnas av överförmyndarnämnden. God man till ensamkommande asylsökande minderåriga förordnas också av överförmyndarnämnden. Den som har god man eller förvaltare kallas huvudman, eller myndling om han är under 18 år. Förvaltarskapet ersätter tidigare gällande omyndigförklaring.

God man eller förvaltare har rätt till arvode för sitt uppdrag. Nämnden fastställer arvodet utifrån enhetliga principer. Huvudregeln är att arvodet betalas av huvudmannen. Om huvudmannens årsinkomst understiger 2,65 basbelopp och tillgångarna understiger 2 basbelopp betalar överförmyndarnämnden arvodet enligt lag.

Alla föräldrar som har barn under 18 år står under överförmyndarnämndens tillsyn om de är förmyndare.

Ställföreträdare är en gemensam benämning för gode män, förvaltare och förmyndare.

Den samlade egendom som förvaltare och gode män förvaltar uppgår till ca 155 mkr.

Pågående verksamhetsförändringar

Nämnden ser en allt tydligare förändring av inriktningen på verksamheten, driven av förändringarna i samhället. De traditionella godmanskapen för äldre människor som behöver hjälp med sin ekonomi under sina sista levnadsår ökar inte längre. Här har nämnden genomfört ett intensivt arbete med att informera om alternativa, mindre ingripande åtgärder, än godmanskap.

De nya ärendena handlar istället om vuxna och barn med psykiska funktionshinder. Detta är ärenden som är mer komplicerade och nämndens handläggare får lägga allt mer tid på utredning om det finns förutsättningar för ett fungerande godmanskap i det enskilda fallet. Ärendena är också mer krävande för ställföreträdarna och genererar därmed också högre kostnader för arvoden, vilket nu börjar slå igenom i nämndens redovisning.

Gode män för ensamkommande asylsökande barn är en annan ny grupp som överförmyndarnämnden både tillsätter och har tillsyn över. Alingsås kommun har beslutat att utöka

mottagandet av ensamkommande ungdomar, vilket påverkar nämndens verksamhet. Dessa uppdrag är administrativt mer krävande än andra godmansuppdrag eftersom ersättningar betalas ut kvartalsvis och skall återsökas från Migrationsverket.

Nämnden har under flera år bedrivit ett målmedvetet arbete för att arvodesbedömningarna skall bli så rättvisa som möjligt. Detta arbete har också hållit ner kostnadsutvecklingen och varit huvudorsaken till att nämnden klarat av att bedriva verksamheten med en total uppräkning av ramen på 1% fördelat på tre år, trots att lönekostnader och prisbasbelopp ökat betydligt mer.

Styrtal

	<i>Bokslut 2009</i>	<i>Budget 2010</i>	<i>Budget 2011</i>	<i>Ram 2012</i>	<i>Plan 2013</i>
Antalet granskade årsräkningar	323	350	325	330	335
Antalet godmanskap FB 11:4	368	400	380	385	390
Antal godmanskap för ensamkommande asylsökande	12	12	20	20	20
Antalet hela förvaltarskap FB 11:7	26	30	32	35	38
Antalet förmynderskap	*	*	30	30	30
Antalet aktiviteter för ställföreträdare	5	2	4	4	4
Ärendebalans antalet ansökningar om god man	30	20	30	30	30
Antalet överklaganden	2	1	0	0	0

*En rensning av gamla ärenden har genomförts, varför siffrorna för planperioden inte är jämförbara med tidigare år

En viktig del i nämndens tillsyn av ställföreträdare är granskning av årsräkningar. Om det finns särskilda skäl kan ställföreträdaren befrias från att lämna årsräkning.

I budgeten planeras för en liten nettoökning av antalet godmanskap på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande (FB 11:4). Varje år avslutas ca 70 godmanskap och ungefär lika många nya kommer till. De avslutade är i hög utsträckning äldre människor som avlider, medan de nya i allt större utsträckning är yngre människor med psykiska funktionshinder (LSS).

Alingsås har beslutat att öka mottagandet av ensamkommande asylsökande barn, vilket ligger bakom den budgeterade ökningen av godmanskap för denna grupp.

Förvaltarskap anordnas i de fall godmanskap inte är tillräckligt för att skydda huvudmannen. Under de senaste tre åren har antalet förvaltarskap ökat. Förmynderskap avser främst de fall där den minderårige ärver mycket pengar eller får ut ett stort försäkringsbelopp. Här kontrollerar överförmyndarnämnden att pengarna förvaltas väl.

Antal aktiviteter för ställföreträdare, antal överklaganden och ärendebalans är kvalitetsmått. Nämndens beslut skall vara så väl underbyggda att antalet överklaganden hålls på ett minimum. Ärendebalansen skall hållas på en jämn nivå för att garantera en bra kvalitet i handläggningen. Ansökningar om god man för personer med psykiska funktionshinder är mer komplicerade att handlägga, varför den planerade ärendebalansen är höjd jämfört med tidigare år.

Inriktningsmål

A. Nämnden skall verka för ökad service och rättssäkerhet.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	175	50	50	50	50
Verksamhetens kostnader	-2 775	-2 964	-3 394	-3 454	-3 544
Avskrivningar	0	-5	-5	-5	-5
Verksamhetens nettokostnader	-2 600	-2 919	-3 349	-3 409	-3 499
Kommunbidrag	2 930	2 920	3 350	3 410	3 500
Finansnetto	20	-1	-1	-1	-1
Resultat före extraordinära poster	350	0	0	0	0
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	350	0	0	0	0
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	<i>627</i>	<i>277</i>	<i>627</i>	<i>627</i>	<i>627</i>

Verksamhetsförändringar

Nämndens kostnader består till drygt hälften av arvoden och ersättningar till gode män, förvaltare och förmyndare. Resterande del är kostnader för handläggning i form handläggare och sammanträdesarvoden till nämndens ledamöter. Till grund för arvoden och ersättningar till gode män, förvaltare och förmyndare ligger prisbasbeloppet. Detta har sedan 2008 höjts med drygt 6% medan nämndens kommunbidrag under samma period har ökat med 1%.

Nämnden följer det förslag till arvodesregler som SKL har tagit fram. Det minskade ekonomiska utrymmet har nämnden mött genom en restriktiv tillämpning av arvodesreglerna. Under samma period har ställföreträdarskapen ändrat karaktär och andelen komplicerade ärenden har ökat. Högre komplexitet ställer högre krav på gode män och förvaltare, som får lägga mer tid på sina uppdrag. Detta berättigar i förlängningen till ett högre arvode. Ärendenas komplexitet slår också igenom på handläggningstiderna, som ökar.

Utifrån nämndens inriktningsmål, är det inte möjligt att minska på köpet av handläggningsresurser, eftersom det skulle innebära ännu längre handläggningstider och därmed en minskad service och sämre rättssäkerhet. Därmed återstår för nämnden att anta nya arvodesregler, där ersättningarna till gode män och förvaltare minskas. Det finns redan idag en svårighet att rekrytera gode män och förvaltare och en minskning av de ekonomiska ersättningarna skulle troligtvis försvåra situationen ytterligare.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
IT	0	15	0	0	0
Summa	0	15	0	0	0

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Handläggning samt ersättning till ställföreträdare	-2 632	-2 820	-3 245	-3 300	-3 385
Nämnd	-123	-150	-155	-160	-165
Summa	-2 755	-2 970	-3 400	-3 460	-3 550
Intäkter					
Handläggning samt ersättning till ställföreträdare	175	50	50	50	50
Nämnd	0	0	0	0	0
<i>Kommunbidrag</i>	<i>2 930</i>	<i>2 920</i>	<i>3 350</i>	<i>3 410</i>	<i>3 500</i>
Summa	3 105	2 970	3 400	3 460	3 550
Netto	350	0	0	0	0

Ansvarsenhet 23

Teknisk Förvaltning

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Tekniska nämndens syfte är att ge kommuninvånarna en god service inom områdena

- Allmänna vatten- och avloppsanläggningar
- Avfallshantering
- Parker, lekplatser och naturområden
- Trafik, gator, parkeringar, gång- och cykelbanor

Nämndens fokus är långsiktigt hållbar utveckling, säkerhet, trygghet och tillgänglighet.

Tekniska förvaltningens syfte är att medverka i kommunens samhällsplanering, att anlägga, driva och underhålla kommunens gatunät, parkeringsplatser samt övriga allmänna platser såsom torg, parker och naturmark med fokus på trafiksäkerhet, tillgänglighet, trygghet, variationsrikedom och för invånarna en i övrigt god miljö. Tekniska nämnden är även kommunens trafikinämnd.

Nuvarande verksamhet inklusive styrtal

Pågående verksamheter

Politisk Verksamhet

Tekniska nämnden består från och med 2011 av nio ordinarie ledamöter och 7 ersättare. Nämndens uppgift är att styra och följa upp verksamheterna samt att fatta beslut i principiellt viktiga eller politiskt intressanta frågor. Nämnden ska också lägga fast principer och riktlinjer för verksamheternas arbete samt fastställa och följa upp delegation till förvaltningen.

I verksamheten ingår samtliga kostnader för tekniska nämnden, såsom arvoden, möteskostnader, kostnader för kopiering och utskick av handlingar. Kostnader för den politiska verksamheten fördelas mellan ansvarsenheterna inom tekniska nämndens huvudansvarsområden.

Stab/administration

Staben har ansvar för att följa utvecklingen, stödja och företräda förvaltningen inom och utom kommunen i frågor som gäller tekniska kontorets verksamheter. Staben skall ha resurser för att delta i, driva och utveckla diverse strategiska utredningar och projekt samt administrera nämndarbetet. Här ingår teknisk chef samt kompetens för ekonomisk styrning och kontroll, central personaladministration, kvalitetssamordning, projektledning, information och miljöutredning. Alla verksamheter inom Tekniska nämndens ansvarsområde är sedan två år miljödiplomerade enligt GR:s modell. Arbetet ska fortsatt bedrivas på sådant sätt att miljödiplomeringen kan behållas.

Fordonsenheten

Enheten hanterar cirka 140 st. av kommunens personbilar och lätta lastbilar/bussar samt tekniska kontorets tunga fordon. För att tillgodose behovet av korttidshyra har ett flertal bilpooler bildats. Målsättningen är att samtliga fordon som införskaffas ska hålla en hög säkerhetsnivå och vara bra miljöval i respektive storleksklass.

Gata, Parkering & Trafik

Enhetens verksamhet omfattar skötseln av de kommunala gatorna inom Alingsås tätort samt Ingaredsområdet och omfattar barmarksunderhåll, underhållsbeläggningar och planerat gatuunderhåll, vinterväghållning, trafikanordningar och markupplåtelse. I Sollebrunn, Västra

Bodarna och Gräfsnäs sköts vägar och gator av vägföreningar. Kapitalkostnader för nyanläggning av gator & vägar belastar även den här enheten.

Enheten har en egenregiverksamhet för drift, underhåll och anläggning av gator och vägar samt för externa drift- och anläggningsuppdrag åt främst Va-verket. Inom enheten finns en verkstad för viss service och underhåll av kommunens och de kommunala bolagens fordon och maskiner och där diverse smidesarbeten kan göras.

Alingsås kommun bedriver i samarbete med Vänersborg, Grästorp och Essunga kommun samt Vägverket ett projekt avseende trafiksäkerhet och miljö, det så kallade KUSTOM-projektet. En trafikinformator är kopplad till projektet på heltid och bistår kommunernas olika förvaltningar i trafiksäkerhets- och trafikmiljöfrågor.

Varje år genomförs i Alingsås ett antal evenemang såsom Potatisfestivalen, Bo-dagar, "Lights in Alingsås", vinter- och julutsmyckning av stadskärnan. Vid dessa evenemang bidrar Tekniska kontoret med både materiella och personella resurser som belastar denna enhet.

Bidrag till väghållning

Bidragsnivåer samt regler för bidrag till väghållning sker enligt beslut som fastställts av kommunfullmäktige. Tillgänglig ram för bidrag skall fördelas efter schablonmässigt beräknad driftkostnad för vägen. Enskild väg utan statsbidrag får i normala fall kommunalt bidrag till drift vilket fördelas inom tillgänglig ram. Bedömd bidragsnivå följs upp gentemot beräknad driftkostnad. Bidragsnivån bör inte understiga 50 % av den beräknade kostnaden, vilket i dagsläget är mycket tveksamt om vi klarar.

Vägföreningarna (Sollebrunn, Stora Mellby, Gräfsnäs och Västra Bodarna) får kommunalt bidrag till drift. Bidragsnivån uppskattas till cirka 40-50 % av beräknad kostnad för år 2011.

Belysning av enskilda och allmänna vägar

Underhåll och drift av vägbelysning som anlagts av kommunen eller satts upp med kommunalt anslag på enskilda vägar (inkl vägar ingående i vägföreningarna) bekostas för närvarande i normala fall till 100 % av kommunen. Under perioden 2005 – 2015 har investeringsmedel avsatts och ett antal belysningsanläggningar byggs nu om med energisnålare armaturer, vilket innebär att vi trots kraftigt stigande elpriser klarar oss med en mindre ramökning än vad som annars varit fallet.

Park & Naturmark

Utförarenhet Park & Natur

Verksamheten skall tillhandahålla parker och naturområden som bidrar till kommunens attraktionskraft och som är livskraftiga och uppfyller rimliga krav på variationsrikedom, tillgänglighet och god miljö. Verksamheten skall på ett långsiktigt hållbart sätt bevara, förvalta och utveckla parker, grönområden, lekplatser samt tätortsnära naturområden. Verksamheten ansvarar för underhåll och anläggning av parker, grönområden och lekplatser samt underhåll av naturmark som ägs av Alingsås kommun och naturmark där kommunen utsetts som förvaltare. Verksamheten skall också tillhandahålla specialistkunskap inom grönssektorn samt informera för att bidra till ökad kunskap och förståelse för parkernas och naturområdenas betydelse för människors hälsa och välbefinnande. Detta leder till ett ökat nyttjande, ett attraktivt stadsliv och marknadsföring av kommunen. Park och naturavdelningen leds av stadsträdgårdsmästaren.

Pågående verksamhetsförändringar

Stab/administration

En genomlysning för att anpassa kontorets administrativa resurser och kompetenser görs kontinuerligt. Viktiga satsningar är förbättrad nämndadministration, införandet av ett verk-

samhetssystem för att kvalitetssäkra förvaltningens arbete samt öka kompetensen och resurserna för ökad ekonomisk styrning och kontroll.

Implementeringen av ett projektinriktat arbetssätt, enligt Alingsås kommuns modell för arbete i projektform pågår och ska tillämpas fullt ut under 2011.

Förvaltningen har under 2010 genomfört en utförsäljning av kostverksamheten till privat entreprenör med övergång av merparten av personalen. Den personal som valt att inte gå över till den nye huvudmannen har varsrats om uppsägning. Under 2011 kvarstår därför viss personal, som efter hand kommer att sluta sin anställning. Kostnaderna för avvecklingen bokförs i sin helhet på 2010.

Under 2011 kommer betydande minskningar att ske av förvaltningens centrala resurser på grund av att kostverksamheten inte längre ingår i verksamheten samt att exploaterings- och fastighetsfrågorna flyttas till den nya samhällsbyggnadsnämnden. Detta innebär också att förvaltningens arbete med planremisser etc. måste förändras.

Gemensamma resurser för personal, nämndadministration och ekonomi för alla förvaltningar på Sveagatan eftersträvas. Det är då naturligt att huvudansvaret ligger på den största förvaltningen, dvs. tekniska kontoret.

Som en följd av omorganisationen behöver en ny delegationsordning utarbetas.

Under 2011 ska kommunens styrmodell ses över och börja tillämpas vid budgetarbetet inför 2012. Detta innebär att hela formen för styrning kommer att påverkas inklusive tekniska nämndens interna mål- och budgetarbete.

Drift och underhåll

Beslut om att enhetens egenregiverksamhet inklusive den interna förrådsverksamheten skall flytta från kvarteret fodret är taget av KF. Arbetet med att ta fram framtida lokaler pågår och flytt planeras till årsskiftet 2011/2012. Inga kostnader för flytt eller för ökade hyror har budgeterats i budget eller ram då tillräckligt beslutsunderlag saknas.

Tillkommande anläggningar och ytor ökar märkbart bland annat genom utbyggnaden av Stadsskogen och många nya detaljplaner vilket innebär att allt större medel måste avsättas till drift och underhåll för att kunna upprätthålla en nivå som är acceptabel ur ett medborgarperspektiv. Ett annat exempel på tillkommande ytor att driva och underhålla är gång och cykelväg Västra Bodarna. Vägen byggs i samband med utbyggnad av E20 med bidrag från kommunen. Drift och underhåll belastar kommunen från och med 2012 med uppskattningsvis ca 350 tkr per år.

Under perioden kommer medel för det planerade vägunderhållet, det planerade asfaltsunderhållet samt vinterväghållningen minskas som en följd av besparingskrav. Konsekvensen av de två förstnämnda blir att dessa underhållskostnader skjuts på framtiden varvid en underhållsskuld genereras som det är viktigt att dokumentera för att kunna ta igen när ekonomin tillåter.

Trafiksäkerhet

KUSTOM-projektet sträcker sig fram till och med 2010 då Trafikverket avser att låta kommunerna ensamma eller i förbund ta över verksamheten. Kommunerna i Västra Götalandsregionen har dock i en skrivelse till Trafikverket begärt att de även fortsättningsvis är huvudman för detta arbetssätt även om någon direkt finansiering inte är möjlig. Man befärrar annars att detta gemensamma trafiksäkerhetsarbete i annat fall kommer att upphöra vilket vore djupt olyckligt. Tekniska nämnden har utan några förpliktelser i övrigt ställt sig bakom skrivelsen.

*Park & Naturmark**Besparingar Park*

Under 2011 kvarstår en besparingseffekt jämfört med tidigare lagd ram. I första hand får detta en påverkan på trädplantering som är resurskrävande de första åren efter plantering. Det är viktigt att det avsätts medel för att ta igen detta när ekonomin tillåter. En del av våra gräsmattor ute i våra bostadsområden kommer inte att bli klippta, vilket får till följd att det krävs nyanläggning av dessa gräsmattor nästföljande säsonger om de skall återställas till klippta gräsmattor.

Personalutrymmen

Personallokalerna finns för närvarande i provisoriska paviljonger uppställda i Nolhagaparken. Detta är en tillfällig lösning efter att tidigare befintlig lokal i Nolhaga blev utdömt av arbetsmiljöverket som personalutrymme. Ett fordonstält är uppsatt i anslutning till barackerna då inte heller de befintliga garagen uppfyller önskad funktion. Detta är en tillfällig lösning tills nya personallokalerna med orangeri och tillhörande verksamhetslokaler har byggts i Nolhaga.

Anläggningslaget, naturenheten och de tunga maskinerna kommer att omlokaliseras till de nya verksamhetslokalerna som planeras i Södra Borgen och där inflyttning skall ske vid årsskiftet 2011/2012.

*Parkmark**Skötsel Grönytor*

Genom att ytterligare anläggningar och ytor tillkommer bland annat genom utbyggnaden av Stadsskogen, men även på grund av många andra nya detaljplaner samt visionssatsningar, kommer parkmarksinnehavet att öka. Detta medför att underhållet av det "gröna rummet" kommer att minska relativt tidigare år och att skötseln kommer att minska i omfattning eller upphöra helt på vissa ställen.

Naturmark

Genom att ytterligare anläggningar och ytor tillkommer bland annat genom utbyggnaden av exempelvis Stadsskogen, men även på grund av många andra nya detaljplaner, kommer naturmarksinnehavet att öka. Likaså har nyligen Hjortmarka naturreservat, Nolhaga naturreservat samt Gräfsnäs kulturresevat inrättats vilket medfört delvis nya ytor, men även en vilja att höja områdenas skötselnivå. Drift och underhållsmedel för dessa tillkommande områden har inte tillförts den tilldelade budgetramen.

Lekplatser

Vid årlig ombyggnad av befintliga lekplatser samt vid nyanläggning skall möjligheten för tillgängligheten för barn med funktionshinder i största möjliga mån klaras. Nolhaga och Gräfsnäs lekplatser är prioriterade satsningar där större insatser krävs. Ombyggnaden och tillgänglighetsanpassningen av Nolhaga lekplats är planerad till 2011.

Styrtal

	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Antal åtgärdade riskområden (A)			1	1	1
Antal genomförda projekt med syfte att minska miljöpåverkan av dagvatten (B)			1	1	1
Antal cykelparkeringar i Alingsås stadskärna (C)	Ej tillg.	Inventering pågår	+1,5 % (2010 basår)	+3,5 % (2010 basår)	+4,5 % (2010 basår)
Antal tillgänglighetsanpassade naturområden (D)		1	2	2	2

Inriktningsmål

- A. Tekniska nämnden skall säkerställa att ingen väsentlig samhällspåverkan sker vid höga flöden på grund av klimatförändringarna.
- B. Miljöpåverkan från dagvatten ska minska till en nivå som är långsiktigt hållbar.
- C. Tillgängligheten för gående och cyklister ska förbättras i viktiga GC-stråk samt i Alingsås stadskärna.
- D. Naturområden som har stor betydelse för det rörliga friluftslivet ska tillgänglighetsanpassas.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	18 929	12 150	12 211	12 272	12 640
Verksamhetens kostnader	-52 423	-48 250	-46 900	-44 594	-45 605
Avskrivningar	-11 118	-12 705	-12 324	-13 165	-13 841
Verksamhetens nettokostnader	-44 612	-48 805	-47 013	-45 487	-46 806
Kommunbidrag	47 161	53 150	54 650	56 370	58 380
Finansnetto	-8 098	-8 590	-9 778	-10 483	-10 745
Resultat före extraordinära poster	-5 549	-4 245	-2 141	400	829
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	-2 000	-4 245	-2 141	400	829
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	5 107	862	-1 279	-879	-50

Verksamhetsförändringar

I samband med att Samhällsbyggnadsnämnden bildas försvinner Exploateringsansvarsheten från tekniska nämndens ansvarsområde. Detta tillsammans med att Serviceenheten från och med halvårsskiftet 2010 avvecklats får betydande påverkan på den centrala administrationen och staben som ligger under teknisk förvaltning. Effektivisering och samarbete med Samhällsbyggnadsnämnden och Miljöskyddsnämnden är förutsättningar för att vi fortsättningsvis skall kunna tillhandahålla dessa resurser.

I och med att beslut tagits av Kommunfullmäktige att tekniska kontoret skall ställa sina lokaler på Norrlandsgatan till förfogande pågår arbetet med att ta fram framtida lokaler och flytt planeras till årsskiftet 2011/2012. Detta kommer att innebära högre hyreskostnader för verksamheterna. Av teknisk förvaltnings verksamhet kommer gatusidans egenregiavdelning inklusive den interna förrådsverksamheten samt parkavdelningens anläggningslag samt naturlaget flyttas till de nya lokalerna på Södra Borgen. Inga kostnader för flytt eller för ökade hyror har budgeterats i budget eller ram.

Investeringsbudget**Gatuenhet**

tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
<u>Arbetsprogram gata</u>					
1	3 400	3 500	4 500	4 500	5 500
<u>Åtg. pga detaljplane- och bostadspr.</u>					
2	550	600	650	650	650
3	500	500	550	550	550
4	2 000	3 000			
5		3 900			
6			7 000		
7	750	800			
8	1 250	1 000			
9			x	x	x
10	500	3 000			
11		200			
12		300	4 100	100	
13				8 500	
14				x	
15		x	x		
16			x	x	x
17					x
18		x			
<u>GC</u>					
19	1 000				
20		1 500	4 000	5 300	
21	300				
22	1 700				
23			600		
24					
25	500				
<u>Parkeringsplatser</u>					
26			9 200	10 800	
27		x	x	x	
<u>Konstbyggnader</u>					
28				7 000	7 000
29			5 000		
30			x	x	
31		1 000			

tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
<u>Vattendrag</u>					
32	x	100	110	110	110
33	50	50	55	55	55
<u>Stadskärnan, tillgängligh., trafiksäk.</u>					
34	400	800	800	800	800
35	350	350	350	350	350
36	1 800	2 000	1 000	1 000	1 000
37	200	200	200	200	200
38	500	500			
<u>Gatubelysning</u>					
39	320	335	350	400	400
<u>Dagvatten</u>					
40	1 000	1 500	1 500	1 500	1 500
<u>Förebyggande åtg. Force Majeur</u>					
41	500	1 500			
42	950				
<u>Övrigt Gata</u>					
43	100	100	100	100	100
44	500	1 000	500	500	500
45	100	300	500	500	
<u>Bilar och maskiner Gata/förråd</u>					
46	500	1 000	2 000	2 000	2 000
Summa	19 720	29 035	43 065	44 915	20 715

Park och natur

tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
<u>Arbetsprogram park 2011</u>					
47 Ospec Arbetsprogram park	200	260	260	260	260
48 Fasta sittplatser	100	100	100	100	100
49 Lekplats upprustning	640	640	640	640	640
50 Sollebrunn Torg	60				
<u>Övriga investeringar Park</u>					
51 Hotellparken			x		
52 Mjörnstranden		x	x		
53 Nollhaga lekplats		x			
54 Nollhaga park		x	x	x	x
55 Hundrastplats	100				
<u>Investeringar natur</u>					
56 Tillgänglighetsanpassad led Hjortmarka	800	500	500		
57 Gerdskastigen södra		x	x		
<u>Markreserv / reservat</u>					
58 Hjortmarka naturreservat	500	300	200		
59 Nollhaga berg naturreservat	1200				
<u>Bilar och maskiner Park & Natur</u>					
60 Ospec Bilar och maskiner	850	900	850	850	850
Summa	4 450	2 700	2 550	1 850	1 850

Central administration

tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
61 Datautrustning	370	370	370	370	370
62 Inventarier	100	100	100	100	100
Summa	470	470	470	470	470

Totalt teknisk förvaltning

tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Gata	19 720	29 035	43 065	44 915	20 715
Park & Natur	4 450	2 700	2 550	1 850	1 850
Central adm / stab	470	470	470	470	470
Summa	24 640	32 205	46 085	47 235	23 035

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Politisk Verksamhet	-151	-236	-209	-200	-206
Adm, Gator, vägar, parkering, torg, fordonsleasing	-45 674	-42 595	-41 649	-43 650	-43 470
Bidrag väghållning	-1 976	-2 083	-2 101	-2 101	-2 164
Park & Natur	-13 694	-13 688	-14 029	-14 044	-14 543
Finansiella kostnader		-20	-67	-124	-128
Ej fördelade besparingsåtgärder				2 847	1 618
Summa	-61 495	-58 622	-58 055	-57 272	-58 893
Intäkter					
Politisk Verksamhet					
Adm, Gator, vägar, parkering, torg, fordonsleasing	7 307	1 227	1 264	1 302	1 342
Bidrag väghållning					
Park & Natur	1 201				
Finansiella intäkter	320				
Kommunbidrag	47 160	53 150	54 650	56 370	58 380
Summa	55 988	54 377	55 914	57 672	59 722
Netto	-5 507	-4 245	-2 141	400	829

Avgiftsfinansierad verksamhet

Ansvarsenhet 27

Avfall

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Tekniska nämndens syfte är att ge kommuninvånarna en god service inom områdena

- Allmänna vatten- och avloppsanläggningar
- Avfallshantering
- Parker, lekplatser och naturområden
- Trafik, gator, parkeringar, gång- och cykelbanor

Nämndens fokus är långsiktigt hållbar utveckling, säkerhet, trygghet och tillgänglighet.

Avfallsverksamhetens syfte är att genomföra det kommunala renhållningsansvaret, enligt renhållningsordning och avfallsplan, samt att omhänderta farligt avfall. Syftet är också att verksamheten i sin helhet skall finansieras genom avgifter och uppfylla högt ställda krav på kretsloppsanpassning.

Nuvarande verksamhet inklusive styrtal

Pågående verksamheter

Verksamheten omfattar idag hämtning och omhändertagande av hushållsavfall, drift av bemannade återvinningscentraler och miljöstationer samt slam- och latrintömning. Avfallsverksamheten är helt avgiftsfinansierad. Debitering och kundtjänst sköts av Alingsås Energi AB och samordnas med kundtjänst för el, vatten och avlopp.

Avfallshämtning

Avfallshämtning består av tre delar. Slamsugning vilken idag utförs på entreprenad, latrintömning samt insamling av hushållsavfall som sköts i egen regi. Hämtning av hushållsavfall och latrinhämtning utförs i egen regi sedan 2002. Idag utnyttjar vi fyra hämtningsfordon för insamling av hushållsavfall och ytterligare ett fordon finns i reserv. För insamling av latrin samt byte och utställning av nya avkärn finns ytterligare ett fordon.

Avfallsbehandling

Kommunens avfallsanläggning är belägen i Bälinge tre kilometer nordväst om Alingsås utefter E20. Både i Bälinge och i Sollebrunn finns återvinningscentraler för mottagning av annat hushållsavfall än vad som ingår i den ordinarie hämtningsrutinen. På Bälinge tas även industri- och verksamhetsavfall emot i enlighet med nuvarande tillstånd. Slam från slutna tankar respektive trekammarbrunnar samt latrin tas emot och behandlas av VA-avdelningens avloppsreningsverk. På avfallsanläggningen i Bälinge finns sedan 2000 en komposteringsanläggning som tar emot park och trädgårdsavfall för kompostering. Komposteringen pågår under ca 1 år varefter det används som jordförbättringsmedel. Sedan mars 2009 har matavfallet behandlats genom rötning hos Borås Energi och miljö AB där biogasen uppgraderas till fordonsgas.

Det brännbara hushållsavfall tas emot och tippas i stora containrar för vidaretransport till Linköping där förbränning sker. Under 2009 har Alingsås tagit emot och deponerat avfall från en del kringliggande kommuner där ibland Kungsbacka kommun Farligt avfall tas om hand på återvinningscentralerna samt de två miljöstationer. Det insamlade avfallet transporteras vidare för destruktion genom Ragn-Sells försorg.

På Bälinge avfallsanläggning finns en anläggning för utvinning av deponigas. Deponigasen levereras till fjärrvärmeverket på Sävelund för att ingå i värmeproduktion. Gasproduktionen

minskar successivt på grund av att inget nytt organiskt avfall längre deponeras. Det organiska avfallet började komposteras år 2000 och det brännbara avfallet började levereras år 2003. Gasproduktionen förväntas följa föregående års nivåer, 2 900 MWh år 2011.

Avsättning återställningsfond

Från och med 2000 görs avsättning till en återställningsfond för Bälunge avfallsdeponi. Kostnaden för täckning av deponien har beräknats till ca 35 miljoner kronor i 2007 års värde. Till detta kommer krav på kontroll och omhändertagande av lakvatten under minst 30 år efter avslutad deponering. Genom att mängderna som deponeras har minskat betydligt så har "livslängden" på deponin kunnat ökas väsentligt varför avsättningsstorlek blir 500 tkr exklusive räntan. Ökningen av avsättningen till fond mellan 2008 och 2011 beror på en omläggning av internräntan.

Tidigare avsättningar:

År 2002	År 2003	År 2004	År 2005	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	År 2010
700 tkr	700 tkr	1 000 tkr	1 000 tkr	800 tkr	800 tkr	200 tkr	400 tkr	500 tkr

Pågående verksamhetsförändringar

Förbättrad service vid återvinningscentralerna

Inom kommunen finns två återvinningscentraler för mottagning av avfall, en vid Bälunge och en i Sollebrunn. Bälunge återvinningscentral genomgår en omfattande ombyggnad och förbättring under 2010. Under 2011 föreslås även ombyggnad och modernisering av ÅVC Sollebrunn. Den ändring av och utökning av öppettiderna som genomfördes under 2009 i Sollebrunn har fått en mycket positiv bemötande.

Behandling av matavfall

Avfallsavdelningen utreder tillsammans med VA-avdelningen möjligheterna att genomföra en lokal biogassatsning med egen och utökad produktion av biogas i Alingsås. Idag produceras en mindre mängd biogas på Nohaga reningsverk.

Biogas

Under de senaste åren har tekniska kontoret fortsatt att utreda möjligheterna till en lokal biogasproduktion på Bälunge avfallsanläggning. Utredningarna har hittills visat att Alingsås är i minsta laget för en egen biogasproduktion från hushållens matavfall då investeringskostnaderna ligger i överkant på vad projektet kan bära. Under 2010 utreder tekniska kontoret förutsättningarna för en gemensam biogasproduktion mellan Avfallsavdelningen och VA. Avsikten är att ta reda på om det finns några samordningsmöjligheter. Viktiga frågor är i vilken grad samarbetet kan ske och lämplig lokalisering av anläggningar för gasproduktion. Möjlighet för uppgradering av biogas till fordonsgas och avsättning av restprodukterna från rötningsprocesserna är andra frågor som måste beaktas. I arbetet har även diskussioner förts med bönder från Vårgårda och Herrljunga samt med representanter från Vårgårda kommun. Denna dialog kommer att fortsätta under kommande år.

Avfallsminimering

Återvinningsmålet att minska mängden avfall som går till förbränning har uppfyllts genom en offensivare informationsinsats samtidigt som vi arbetat med aktivare och fler kundbesök för att hjälpa kunder med bristfällig sortering, samt försök att hitta bättre lösningar. En stor andel av det material som numera sorteras som matavfall har tidigare gått till förbränning, detta medför att vi genom att sortera ut det till matavfall både minskar våra kostnader samtidigt som vi påverkar miljön mindre. Den generella trenden har annars varit en kraftig ökning av avfallsvolymer sedan 1994, mer än 30 % till 2007.

Minska mängden koldioxidutsläpp från insamlingsfordonen

I samband med att taggningsprojektet startar kommer vi att påbörja en omläggning av distriktet och genomföra en fördjupad ruttplanering. Avfallsavdelningen har tillsammans med renhållningen i Vänersborgs kommun erhållit ett bidrag från trafikverket för ett projekt som innebär att rutterna skall optimeras både ur miljö och arbetsmiljösynpunkt. En samarbetsgrupp har hittills haft två träffar, arbetet kommer att intensifieras under hösten.

Samlad organisation på Bälinge

Nuvarande verksamhet omfattar både hämtning och mottagning av avfall. Organisationen för avfallshämtning kommer under året 2010 att flytta till den nya personalbyggnaden på Bälinge avfallsanläggning.

Mottagning av avfall på ÅVC

Under hösten 2010 kommer ett passersystem att införas på Bälinge avfallsanläggning. Systemet kommer att fungera som identifikationssystem för hushållskunderna i Alingsås. I passersystemet skapas också möjligheter att debitera kunder från andra kommuner. Möjligheten att kunna reglera antalet "fria besök" på Bälinge ÅVC skapas.

Minskad gasproduktion

Gasproduktionen minskar som en konsekvens av att inget organiskt avfall längre deponeras vid Bälinge. Under budgetperioden beräknas gasproduktionen vara nere i ca 2 500 - 3 000 MWh årligen. Detta medför minskade intäkter för gasförsäljningen till fjärrvärmeverket på Sävelund.

ÅR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
MWh										
Deponigas	6 419	5 877	6 155	6 046	4 748	4 059	3 253	2 934	2 948	2 755

Styrtal

Prefix	Avfall	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
A1	Uppföljning enkätsvar	Ej tillg.				
B1	Brännbart hushållsavfall från avfallshämtning (ton/år)	5750	5500	5500	5500	5500
B1	Övrigt avfall till förbränning (ton/år) (hushålls-, grov- & verksamhetsavfall)	8500	8300	8500	8500	8500
B3	Biologisk behandlad mängd matavfall (ton/år)	1900	2237	2300	2400	2500
B3	Antal abonnemang för matavfall, verksamheter	Inv. pågår				
B3	Antal verksamheter som har fettavskiljare	Inv. pågår				
B3	Antal anmälda hemkomposterare	Inv. pågår				
B4	Mängd insamlat matavfall per månad (ton/år)	2314	2350	2400	2450	2500
B4	Mängd Park o Trädgårdsavfall till kompostering (ton/år)	2604	2600	2600	2600	2600

Inriktningsmål

- Andelen nöjda abonnenter skall öka.
- Teknisk nämnden skall ta ett tydligt och aktivt ansvar för utökad källsortering i Alingsås
- Anläggningar för avfallshantering (i drift och avslutade) ska ha så liten miljöpåverkan som möjligt.

Taxejämförelse för villahushåll med våra grannkommuner 2008 (kr/år inkl moms)

<i>Kommun</i>	<i>190 l kärl 26 ggr/år</i>	<i>190 l kärl 52 ggr/år</i>
Trollhättan	2 148	3 910
Vänersborg	1 913	3 588
Lerum *	1 770	2 298
Partille *	1 710	2 554
Herrljunga	2 483	
Alingsås **	2 300	
Vårgårda	2 375	
Mark	2 200	3 485
Borås	2 502	3 094
Falköping	2 376	3 344

Beräkningen grundar sig på att ett normalhushåll lämnar 400 kg hushållsavfall/år. I jämförelsen är det Alingsås, Borås, Mark, Trollhättan och Vänersborg, kommuner som separerar avfallet i två fraktioner, matavfall och övrigt avfall.

* Kommuner som har en fast grundavgift samt en rörlig del som betalas/kg insamlat avfall.

**Alingsås är enda kommunen med 2 kärls system. Hämtningsintervall 13/26 (brännbart/matavfall) är valt

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	35 674	35 274	35 668	35 950	36 254
Verksamhetens kostnader	-28 487	-28 612	-28 665	-28 847	-30 233
Avskrivningar	-1 723	-3 429	-2 935	-3 234	-2 790
Verksamhetens nettokostnader	5 464	3 233	4 068	3 869	3 231
Kommunbidrag	0	0	0	0	0
Finansnetto	-343	-1 626	-888	-1 007	-426
Resultat före extraordinära poster	5 121	1 607	3 180	2 862	2 805
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Förändring av eget kapital	5 121	1 607	3 180	2 862	2 805
Eget kapital vid årets slut *	1 100	-117	10 180	13 042	15 847
Återställningsfond Bälunge deponi	8 574	8 908	9 822	10 244	10 685

* Prognosen för EK 2010 väntas hamna på 7 mnkr istället för budgeterat belopp på -0,1mnkr

Verksamhetsförändringar*Taxeutveckling*

Nuvarande renhållningstaxa infördes i april 2000. Taxan var ett första steg till anpassning för insamling i två kärll. I taxan ingår hämtning och behandling av hushållsavfall samt avlämning av hushållens grovavfall på återvinningscentralerna och farliga avfall på miljöstationerna. I utredningarna som har genomförts när det gäller egen biogasproduktion från hushållens matavfall, se kapitel Pågående verksamhetsförändringar – Biogas.

För att öka mängden matavfall i enlighet med de gällande resultatmålen för avfallsavdelningen kommer en förändring av taxan inför 2011 att föreslås. Hittills har de som har valt hemkompostering en kraftig rabatt jämfört med de som har matavfallsinsamling. För att jämna ut skillnaden i taxan och för att försöka öka mängden insamlad volym matavfall så kommer en ny taxa att föreslås. Taxan för hushållshämtningen kommer inte att höjas, utan bara omfördelas. Taxan för latrinhämtning föreslås fortsätta samma utveckling som tidigare. Slam sugning ligger på entreprenad och föreslås fortsätta följa entreprenadindex i enlighet med

våra kostnader. Samtidigt så föreslås höjning av tilläggstjänster så som gångvägstillägg mm. Detta kommer att redovisas särskilt ärende senare i höst.

Idag har flera kommuner slutat med latrinhämtning och erbjuder enbart alternativa lösningar. I Alingsås har vi än så länge kvar latrinhämtningen dock sjunker antalet abonnenter snabbt, från att ha varit totalt ca 150 så är det ca 40 kvar. Latrinet behandlas idag på Nollhaga reningsverk i en gammal anläggningsdel som inte kan ersättas, när anläggningen måste tas ur drift så måste latrinhämtning upphöra i nuvarande form. Kostnaden för latrinhämtningen är idag helt fördelad på de befintliga abonnenterna.

Insamling av farligt avfall

För att förbättra insamlingen av farligt avfall från hushållen finns det förslag på att införa en "ambulerande" miljöstation (miljöbil). Det vill säga att vi vid ett par tillfällen per år ställer upp miljöbilen på antal platser i våra "småsamhällen" samt både i Alingsås tätort respektive Sollebrunn enligt annonserat schema.

Matavfall

Arbetet med att öka insamlingsgraden av matavfall pågår. De senaste åren har utsortering av matavfallet ökat dramatiskt. Tidigare har mycket av matavfallet gått med det brännbara avfallet till förbränning. Separat insamling och behandling av matavfall genom biogasproduktion är ett klart bättre resursutnyttjande än enbart energiutvinning genom förbränning.

Fastighetsnära insamling av förpackningar

Ett av målen i Alingsås kommuns avfallsplan är att öka materialåtervinningen ur hushållsavfallet. Som en följd av målet och en skrivelse till tekniska nämnden så genomför avfallsavdelningen på uppdrag av tekniska nämnden en utredning och förprojektering för ett införande av fastighetsnära insamling av tidningar och förpackningar (FNI) i Alingsås. I utredningen konstateras att goda sorteringsmöjligheter är en av förutsättningarna för att nå målet. Förslaget till nuvarande utredning om fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar har presenterats och diskuterats i tekniska nämnden. Inriktningen från nämnden är att fortsätta planeringen för införande av FNI i hela kommunen men med särskild fokus på villaområden med egna kärl. Den fastighetsnära insamlingen av förpackningar som utretts och ligger som förslag kommer att ske i ett system med fyrfackskärl för småhus. Möjlighet finns även att utöka den fastighetsnära insamlingen av förpackningar i lägenhetsområden men då med traditionella behållare, en för varje fraktion. Utgångspunkten är att alla hushåll i småhus i ett första skede ska erbjudas att få sitt förpackningsavfall hämtat vid fastigheten. Införande av det nya insamlingssystemet ställer särskilda krav på informationsarbetet. Fastighetsägare som önskar avstå från sorteringen kommer att kunna anmäla detta hos Tekniska kontoret. Utbyggnaden av insamlingssystemet kommer att ske etappvis med början i april 2012 och slutföras under våren 2014. Starttidpunkten bestäms i hög grad av erforderliga upphandlingar och leveranstiden för dieseldrivna fyrfacksfordon, som bedöms vara upp till 1 år. I mindre lägenhetsfastigheter erbjuder kommunen FNI. Möjlighet till FNI av förpackningar i lägenhetsområden finns i samarbete med privata entreprenörer och kommer inte att införas aktivt av kommunen. Möjlighet finns att lämna de insamlade fraktionerna till FTI men kommunen avser även att undersöka andra alternativ. Om kommunen väljer att lämna de materialen till FTI eller införa ett helt eget system med avsättning via andra kanaler är av betydelse för vilken finansiering som är möjlig (taxa eller separat serviceavgift). En överslagsmässig beräkning av potentialen att öka den insamlade mängden förpackningar visar att det kan vara rimligt att samla in åtminstone ca 300 ton förpackningar utöver den mängd som idag samlas in via återvinningsstationerna. Följande mål har formulerats för projektet:

- att 90 % av hushållen i småhus med egna kärl ska ha tillgång till FNI senast vid utgången av 2014
- att 1 500 ton förpackningar ska samlas in i Alingsås kommun senast under 2015

- att de insamlade förpackningsfraktionerna ska innehålla minst 90 % rättsorterade förpackningar
- att andelen förpackningar i restavfallsfraktionen är mindre än 20 %

För att målen ska kunna nås är det mycket viktigt att erforderliga personella resurser finns för bl.a. planering, samordning, kvalitetsarbete, information och kommunikation.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Bälinge avfallsanläggning	500	500	500	500	500
Inköp kärl	400	400	400	400	400
Fordon	0	2 000	2 000	2 000	2 000
Fordon tillägg miljöbränsle		500	500	500	500
Maskinanskaffning	200	300	300	300	300
Containrar	250	250	250	250	250
Biologisk Behandling			30 000		
Avslutning gamla deponier	2 250	2 250	2 550	2 550	2 550
Sollebrunn avfallsanläggning	4 500				
SUMMA	8 100	6 200	36 500	6 500	6 500

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Avfallshantering	-22 372	-25 401	-22 956	-23 363	-23 435
Hämtning av hushållsavfall	-8 181	-8 600	-9 532	-9 725	-10 014
Summa	-30 553	-34 001	-32 488	-33 088	-33 449
Intäkter					
Avfallshantering	35 674	35 608	35 668	35 950	36 254
Summa	35 674	35 608	35 668	35 950	36 254
Netto	5 121	1 607	3 180	2 862	2 805

Ansvarsenhet 29

Va-verk

Verksamhetens huvudsakliga syfte

Tekniska nämndens syfte är att ge kommuninvånarna en god service inom områdena

- Allmänna vatten- och avloppsanläggningar
- Avfallshantering
- Parker, lekplatser och naturområden
- Trafik, gator, parkeringar, gång- och cykelbanor

Nämndens fokus är långsiktigt hållbar utveckling, säkerhet, trygghet och tillgänglighet.

VA-verkets syfte är att producera och distribuera dricksvatten med god kvalitet i tillräcklig omfattning. Syftet är också att bortleda och rena avloppsvatten och regnvatten på ett ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt. Verksamheten skall i huvudsak finansieras genom avgifter och uppfylla högt ställda krav på kretsloppsanpassning.

Nuvarande verksamhet inklusive styrtal

Pågående verksamheter

Vattenverk

Dricksvatten produceras och levereras till drygt 30 100 personer. Dessutom levereras vatten till de flesta industrierna i kommunen. Vattenproduktionen sker i kommunens fem vattenverk, ett ytvattenverk och fyra grundvattenverk. Kommunens största vattenverk, Hjälmares vattenverk vid sjön Lilla Färgen levererar vatten till Alingsås tätort, Västra Bodarna, Röhult, Lövekulle-Skår och Hemsjö-Ingared. Vattenverket, som är ett ytvattenverk, producerar förutom vatten till 27 600 personer även vatten för industrins behov. Hjälmares vattenverk, byggt i mitten på femtiotalet, är i gott skick och säkerhetsnivån i vattenproduktionen är mycket hög. För att klara vattenförsörjning även om huvudvattentäkten, Färgensjöarna, blir förorenad har en anläggning för reservvattenförsörjning från sjön Ömmern byggts.

Kommunens övriga vattenverk, som är belägna i Ödenäs, Sollebrunn, Gräfsnäs och Magra, har genomgått ett omfattande förnyelseprogram och är i mycket gott skick. Från Sollebrunns vattenverk levereras vatten till Stora Mellby och även till Gräfsnäs vid behov. Samtliga dessa vattenverk är grundvattenverk. Tillsammans försörjer dessa 2 500 personer.

Avloppsreningsverk

Inom VA-verkets verksamhetsområden finns fyra avloppsreningsverk, samtliga med mekanisk-biologisk-kemisk rening. Sammanlagt behandlas avloppsvatten från 30 000 personer. Dessutom behandlas avloppsvatten från de flesta industrierna inom VA-verkets verksamhetsområden. Det största avloppsreningsverket i kommunen är Nolvagaverket. Här behandlas avloppsvatten från Alingsås tätort, Västra Bodarna, Röhult och Lövekulle/Skår. Nolvagaverket är utbyggt för att kunna ta emot avloppsvatten från 60 000 personer. För närvarande belastas reningsverket med avlopp från drygt 26 150 personer och industriavlopp motsvarande 1 200 personer. Allt avloppsslam från kommunens mindre reningsverk transporteras till Nolvaga för behandling.

Allt avloppsvatten från Sollebrunn, Gräfsnäs, Stora Mellby och Magra i norra kommundelen behandlas vid Sollebrunns avloppsreningsverk. Totalt behandlas avloppsvatten från 2 330 personer vid Sollebrunns reningsverk. Den dimensionerande kapaciteten i Sollebrunn, 3 750 personer, utnyttjas till ungefär 62 %. Gräfsnäs reningsverk finns kvar som reserv vid eventuell överbelastning. Under 2010 kommer ett nytt avloppsreningsverk att byggas i Ödenäs. Av-

loppsvatten från Hemsjö-Ingared pumpas via sjöledning till Floda avloppsreningsverk i Lerums kommun.

Ledningsnät

Omläggning av gamla ledningar utförs när behov föreligger, t ex återkommande driftstörningar, hög ålder mm. Samordning med ombyggnad av gator eftersträvas i största möjliga omfattning. Nya ledningar tillkommer kontinuerligt vid utbyggnad av exploateringsområden. För att minska dagvatteninflödet till avloppsreningsverken samt minimera risken för bräddningar och källaröversvämningar pågår arbete med separering av gamla kombinerade ledningssystem.

Abonnenter

Antalet abonnenter som är anslutna till den allmänna VA-anläggningen är cirka 5 600. Av kommunens folkmängd är cirka 79 % anslutna. Förutom hushåll är de flesta industrier och övriga verksamheter anslutna till kommunalt vatten och avlopp.

Pågående verksamhetsförändringar

Nytt tillstånd för Nohaga avloppsreningsverk

Sedan avloppsreningsverket i Nohaga byggdes till i början på 70-talet har verksamheten drivits på dispens från miljömyndigheterna. Dispensförfarandet var vanligt på den tiden reningsverket byggdes. Enligt krav från miljömyndigheterna skall alla verksamheter som drivs med gamla dispenser söka nytt tillstånd. Tillståndsansökan lämnades in i juni 2008. Länsstyrelsen har skickat ut ett förslag till tillstånd, som bland annat innehåller krav på kväverening, för yttrande. Tekniska kontorets yttrande lämnades in till Länsstyrelsen i början av juni 2010. Nytt tillstånd kommer troligen under hösten 2010.

VA-strategi - Åtgärder för rening av dagvatten

I samband med att ta fram specifika åtgärder för dagvattenrening, har det visat sig att nu gällande dagvattenplanen och åtgärdsplan behöver omarbetas. På grund av detta kommer en ny dagvattenplan med mer realistisk åtgärdsplan att utarbetas under 2010.

Reservvattenförsörjning

Av alla abonnenter har 93,5 % tillgång till full reservvatten. Endast Sollebrunn saknar reservvatten. För att klara reservvattenförsörjningen för Sollebrunn har en grundvattentillgång hittats norr om Gräfsnäs. Under 2010 pågår tillståndsansökan för utbyggnad av en anläggning för reservvattenförsörjning. Samtidigt pågår översyn av vattenskyddsområdet i Gräfsnäs. Utbyggnad av anläggningen beräknas ske under 2011.

Biogassamarbete

En utredning om biogassamarbete mellan VA och Avfall pågår. Avsikten är att ta reda på om det finns några samordnings möjligheter/vinster. Utredningen blir klar under 2010 och där efter tas beslut om inriktning.

Styrtal

	<i>Bokslut 2009</i>	<i>Budget 2010</i>	<i>Budget 2011</i>	<i>Ram 2012</i>	<i>Plan 2013</i>
Andel VA-abonnenter som har tillgång till reservvatten (%)	93,5	100	93,5	100	100
Styrtal/Indikatorer kopplade till inriktningsmål B tas fram så snart dagvatten- och åtgärdsplan blir klara (under 2010)					
Antal abonnenter (fastigheter) anslutna till kommunalt VA i omvandlingsområden (st)	0	0	0	100	120
Styrtal/Indikatorer kopplade till inriktningsmål D tas fram så snart utredning med syfte att faställa rimliga nivåer för klimatåtgärder tagits fram (under 2011)					

Inriktningsmål

- Tekniska nämnden skall tillhandahålla reservvatten till alla VA-abonnenter.
- Miljöpåverkan från dagvatten skall minska till en nivå som är långsiktigt hållbar.
- Tekniska nämnden skall bygga ut kommunalt VA i de omvandlingsområden som anges i kommunens VA-strategi.
- Tekniska nämnden skall genomföra skyddsåtgärder så att vatten- och avloppsverksamheten kan säkerställas vid höga flöden/nivåer förorsakade av klimatförändringar.

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Verksamhetens intäkter	43 645	46 565	48 320	51 243	54 555
Verksamhetens kostnader	-35 527	-39 722	-39 214	-40 740	-42 029
Avskrivningar	-3 664	-4 408	-4 718	-5 943	-7 859
Verksamhetens nettokostnader	4 454	2 435	4 388	4 560	4 667
Kommunbidrag	0	0	0	0	0
Finansnetto	-2 848	-3 420	-3 713	-4 510	-6 352
Resultat före extraordinära poster	1 606	-985	675	50	-1 685
Extraordinära poster					
Förändring av eget kapital	1 606	-985	675	50	-1 685
<i>Eget kapital vid årets slut</i>	4 539	3 554	4 229	4 279	2 594

Verksamhetsförändringar

VA-strategi - Omvandlingsområden

Många områden som tidigare betraktats som fritidsstugeområden har efterhand fått mer och mer karaktären av bostadsområden där permanentboende överväger. Efterhand som andelen permanentboende ökar blir problemen med dåliga avloppsanläggningar allt mer framträdande. Avloppsvatten från enskilda anläggningar läcker ut i grundvatten och intilliggande vattendrag med förorenat dricks- och badvatten som följd.

Kommunen har utarbetat och antagit en VA-strategi för att bland annat åtgärda problemen i omvandlingsområden. Under 2010 kommer ett politiskt beslut om en reviderad "Strategi för vatten & avlopp" att tas. En mycket viktig del är finansieringen av utbyggnaden i omvandlingsområden. En fördelning av kostnaden mellan abonnenterna, VA-kollektivet och skatte-kollektivet föreslås i den reviderade strategin. Högsta prioritet, utbyggnad inom tre år, har utbyggnad av kommunalt VA i följande områden:

- Sundetområdet och Skämningared vid Färgensjöarna, som är kommunens huvudvattentäkt. Tillstånd för utbyggnad av huvudledning för spillvatten mellan vattenverket i Hjälmared och Hemvägen i Alingsås finns. Utbyggnaden av kommunalt VA till och inom områdena hindras för närvarande av pågående planprocess.
- Området öster om sjön Lillelången (vid Norsesund). Huvudledningar för VA mellan Ingarred och Norsesund har byggts ut i samarbete med Lerums kommun. Kvarstår att bygga ut lokala anslutningsmöjligheter till området.
- I Simmenäsområdet, vid Mjörn, pågår ett samarbete mellan kommunen och de boende om hur VA-problemen ska kunna lösas.

VA-strategi - Åtgärder för rening av dagvatten

Under 2011 kommer minst ett dagvattenprojekt enligt den nya åtgärdsplanen att utföras. Dagvattenprojekten genomförs i samarbete mellan VA och Gatuavdelningen och investeringsmedel avsätts i lika stor omfattning (1,5 + 1,5 mnkr/år) från båda avdelningarna under budgetperioden.

Anläggningstaxa

Med hänsyn till att utbyggnad av exploateringsområden allt mer sker i svårbyggd terräng och i omvandlingsområden, behöver anläggningstaxan ses över inför 2012. Både anläggnings-taxans nivå och taxans konstruktion med hänsyn till olika grader av förhöjning behöver utredas. Förhöjd anläggningstaxa kommer att tillämpas inom omvandlingsområden, men kan också bli aktuell inom speciellt svårbyggda tätortsnära exploateringsområden.

Höjd brukningstaxa

2009 infördes en ny brukningstaxa, som tar hänsyn till nyttan av dagvattenbortledning. Under budgetperioden 2011 till 2013 behöver brukningstaxan höjas med 5 % årligen för att VA-verksamheten skall vara i balans. Orsakerna till taxehöjningen är:

- Minskad intäkt från vattenförbrukning jämfört med tidigare prognoser.
- Ökande kostnader för drift av VA-anläggningarna. De ökade driftkostnaderna beror dels på att verksamhetens omfattning ökar och dels på höjda energi-, kemikalie- samt personalkostnader.
- Satsningen på utbyggnad av VA-ledningar i omvandlingsområden medför stora investeringar under budgetperioden vilket i sin tur leder till ökade kapitalkostnader.

Biogas – Ett samarbetsprojekt mellan VA-verket och Avfallsavdelningen

Under 2010 genomförs en utredning med syfte att ta reda på vilka samarbetsmöjligheter som finns mellan avdelningarna inom biogasområdet. Ett led i arbetet är ny röt-kammare vid ARV Nollhaga, som kommer att byggas inom planperioden.

Ny redovisningsmodell – Avskrivningstider/Investeringsredovisning

Från och med 2011 kommer VA-verksamheten att göra förändringar i redovisningen av investeringar. För investeringar i ledningar kommer vi att öka avskrivningstiden från 33 år till 50 år. Enligt rekommendation från Rådet för kommunal redovisning (RKR) ska avskrivningstiden motsvara nyttjandeperioden för anläggningen. Den förväntade nyttjandeperioden för ledningar, 50 år, har tagits fram utifrån erfarenhet från tidigare anläggningar och råd från teknisk expertis.

För investeringsredovisningen kommer en ny modell för redovisning av anslutningsavgifter enligt en rekommendation från RKR att användas. Förändringen består i att anslutningsavgifter ska bruttoredo visas, dvs. redovisas i resultaträkningen som en intäkt när dom kommer in. Tidigare har vi lagt in anslutningsavgiften som investeringsinkomst och kvittat den mot investeringsutgiften. Följden av detta sätt att redovisa blir att vi inte redovisar anläggningstillgångarnas rätta värde. För att få en jämnare fördelning över åren ska vi periodisera anslutningsavgiften. Anslutningsavgiften som kommer in är att betrakta som en förutbetalad intäkt, vilken successivt ska intäktsföras i takt med att den tillgång som avgiften är avsedd att finansiera skrivs av.

Kommunal vattenförsörjningsplan

Under 2010 pågår arbete med att ta fram en regional vattenförsörjningsplan för Göteborgs-regionen. Enligt EUs vattendirektiv finns krav på att lokala vattenförsörjningsplaner ska tas fram. Syftet med planen är att trygga en långsiktig dricksvattenförsörjning i kommunen genom att koppla ihop samhällsplanering med vattenförsörjning. Syftet är också att vattenförsörjningsplanen ska utgöra ett underlag till kommunens översiktsplanering. Arbetet med att

ta fram en lokal vattenförsörjningsplan bör genomföras brett med representanter från kommunens samhällsbyggnads-, miljö- och tekniska nämnd. Kommunen bör ta fram en lokal vattenförsörjningsplan som är politiskt förankrad under 2012.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013	Plan 2014	Plan 2015
Investeringar expl områden	14 650	34 425	22 150	8 500	10 800
Investeringar omvandlingsomr	17 260	16 660	1 120	13 930	8 100
Övriga investeringar					
Vattenförsörjning Bjärke	2 900	0	0	0	0
VV Hjälmarred-Byte styrdator	400	0	0	0	0
VV hjälmarred-Process	350	0	0	0	0
ARV Nolhaga-Datorisering	2 000	300	2 400	2 000	0
ARV Nolhaga-Omb röt-kammare	300	9 400	0	0	0
ARV Nolhaga-Tryckledning	500	1 150	0	0	0
ARV Nolhaga-Kväverening	4 700	5 000	0	0	0
Klimatförebyggande åtgärder	0	0	2 000	2 000	0
Åtgärder rening dagvatten	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Investering i samb. m. ledningsund.	4 000	4 000	4 500	4 500	5 000
Summa	48 560	72 435	33 670	32 430	25 400

Kostnader och intäkter per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2009	Budget 2010	Budget 2011	Ram 2012	Plan 2013
Kostnader					
Vatten och avlopp	-42 171	-47 695	-48 375	-52 805	-59 150
Summa	-42 171	-47 695	-48 375	-52 805	-59 150
Intäkter					
Vatten och avlopp	43 777	46 710	49 050	52 855	57 465
Summa	43 777	46 710	49 050	52 855	57 465
Netto	1 606	-985	675	50	-1 685

Finansiering

	Bokslut	Prognos	Budget	Ram	Plan
Mnkr	2009	2010	2011	2012	2013
INTÄKTER					
Kommunalskatt	1 376	1 408	1 452	1 509	1 575
Statsbidrag	318	363	329	329	330
Externa inkomsträntor	39	24	24	24	24
<i>Summa externa intäkter</i>	<i>1 733</i>	<i>1 795</i>	<i>1 806</i>	<i>1 862</i>	<i>1 930</i>
Kalkylerad pensioner	78	61	63	64	66
Ränta kommunlån	16	19	21	24	27
Ränta eget kapital	0	0	0	0	0
<i>Summa interna intäkter</i>	<i>94</i>	<i>80</i>	<i>84</i>	<i>88</i>	<i>93</i>
Summa intäkter	1 827	1 875	1 889	1 950	2 023
KOSTNADER					
Pensionskostnader	86	85	90	97	101
Externa finansiella kostnader	10	1	2	3	3
Övriga kostnader	20	0	0	0	0
<i>Summa externa kostnader</i>	<i>115</i>	<i>86</i>	<i>92</i>	<i>100</i>	<i>104</i>
Utbetalade kommunbidrag	1 660	1 715	1 755	1 810	1 865
Ränta eget kapital	3	4			
Ränta på återställningsfond+flykt.fond	1	1			
<i>Summa interna kostnader</i>	<i>1 664</i>	<i>1 720</i>	<i>1 755</i>	<i>1 810</i>	<i>1 865</i>
Summa kostnader	1 779	1 806	1 847	1 909	1 969
Resultat	48	69	42	41	54
Förändring av ansvars- enheternas egna kapital	53	12	2	23	9
Förändring av eget kapital	101	81	44	64	63

Mål för god ekonomisk hushållning

- Kommunens förvaltningar och bolag ska samverka för att uppnå ett effektivt resursutnyttjande och en god utveckling.
- Varje verksamhetsårs kommuninvånare skall bära kostnaderna för den service de själva beslutar om och själva konsumerar.
- Driftkostnader får inte finansieras med lån eller förmögenhetsminskning.
- Medel från försäljning av anläggningstillgångar skall användas till nyinvesteringar eller amortering av lån.
- Resultatet bör överstiga 2 % av skatter och statsbidrag och vara så stort att det täcker en egenfinansiering av investeringar på minst 70 mnkr/år.

Intäkter

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökar med 37 mnkr år 2011 jämfört med budget 2010. För 2012 ökar de med 57 mnkr och mellan 2012 och 2013 ökar de med 67 mnkr.

Ränta på kommunlån är en del av den kapitalkostnad ansvarsenheterna betalar för sina investeringar. Räntan på kommunlånet, liksom räntan på eget kapital, följer svenska kommunförbundets rekommenderade räntesats för internränta. För perioden gäller räntesatsen 4,3 %.

Kostnader

De utbetalade kommunbidragen ökar med 37 mnkr år 2011 jämfört med 2010. Under 2012-2013 ökar de med 55 mnkr per år.